

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

జనవరి నెల 17-వ తేది బుధవారము

No. 241

సంపుటము ౯

జనవరి నెల 17-వ తేది బుధవారము, పుష్యమాస బహుళ అమావస్య ౧౧.

సంచిక ౨౪౧

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము, అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదివిగల మాయమందుగాదు. కలుమందులవలన మోసముగలుగును. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

వసంత కుసుమాకరము.

బసవరాజీయము
మేహరోగ ప్రకరణము

419 వ. పుట మధ్యపేజీనందు నుద్రాసిద్ధముగ తరతరములనుండి ఆర్యవైద్యులు ఉపయోగించుచున్నారు. ఇంకను వీయ, అజ్ఞాన, నిష్కర్మ మొదలగు పాపములలోగూడ మిక్కిలి అనుకూలము. బలవర్ధకము రక్తమును కుద్ధిజేయును. ఇందు శరీరపుటాభిరమ, బంగారము, మర్మము, వంశ భస్మము, శాంతము, ఇత్యాది విలువగల ఔషధములు గలవు. 20 మార్తలగు సీసా 1 టీకి రూ 5-0-0 ఔషధముతో గూడ వర్షమున ఉపయోగించు విధానమును తెలుపబడును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసిలిమిటెడ్

వసూలైన మూలధనము రూ 1,12,925-0-0 19 హాన్రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు-మదరాసు

నిర్వహ్యమైన కాశ్మీర ఔషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

దాంతులు:— (1) నెం 149 హైకోర్టు తిరుళ్ళి కేజీ. (2) 402, మింటుస్ట్రీటు జి.టి. మద్రాసు. (3) నెం 2, బూరగోడ్డు రాయశేట. (4) హైకోర్టు. తిరుపతి.

ఈ పుస్తకమునందు అతిసుందరమైన 115 పటములు ఉన్నవి. శ్రీవాల్మీకి రామాయణము ఆంధ్రవచనము.

సంపూర్ణము 9 సంపుటములు: భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి రూ ౧౧ ౦ ౦
సంపూర్ణము 3 సంపుటములు: బాల, అయోధ్యాకాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
ఆరణ్య, కీష్కింధా, సుందరకాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
యుద్ధకాండము-మూడు భాగములు, ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
శ్రీరామకాలనిర్ణయము ౦ ౪ ౦
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు. (1)

Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras

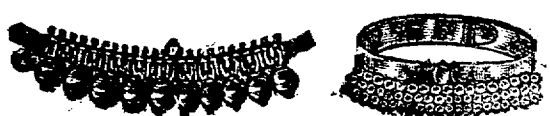
107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు తెట్లు ? (8)

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)

అమృతామృతకైలయము

ఈ ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము కష్టమును, మెదడునకును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మూడుపోట్లను నిర్మాణముచేయును. తలనెవ్వలను బోనణమును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెలసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును. వెంట్రుకలను వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యను. యౌచన చేయువారికి ఇది మిక్కిలి మంచితైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. ప్యాకింగు, పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసార్లు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము. తంజివిలాసము:- "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, మదరాసు.

మానవత్వమును గ్రహించితిరా?

లేనిచో ఒకసారి మా ప్రదర్శనశాలకు దయ చేయును. సవరం బంగారు గజ్జల అడ్డిగలు, వద్యాణము, నాగవత్తులు, కంటెలు అడ్డిగలు, మొలత్రాడు, గడియారము గొలుసు చేతిరిప్పులు, యిది యిది అననల ఎట్టి రకమైనను వారి వారి కోరిక ప్రకారము తయారుచేసి సకాలములో యివ్వబడును. (5)

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగలువర్తకులు, 25, వైవాబాదగోడ్డు, మద్రాసు.

గొప్ప భగవంతు! జాతకరత్నము అర్థభరదా!

[PART 1]

జన్మశత్రువు పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకపోతే సంకల్పర ఫలితములను క్యారెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంకల్పరములకైనను జ్యోతిషుని సహాయము ఆశ్రయ లేకపోతే నడంకట తాము వ్రాసికొనగలరు. భవము, సంతానము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు దానివల్ల భావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషుడు. దీని వెల రూ 2-0-0, నెలకు ఒకసారిగా కొనుగోరి 1-0-0 మూడ్రమే కులముచో జాతకములు వరసమైనవరకు పంపబడును. (164) గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషాలయము, భరింగోట, విశాఖపట్నంబిల్లా.

ఆనంతపురం జిల్లాలో క్షౌమము

గుత్తితాలూక

[టి. శివశంకరంపేట్టిగారు యం. యల్. సి.]

దాదాపు నూరుమంది గ్రామముల కొరక ననుసరించి ఈ నెల 9, 10, 11 వ తేదీలలో గుత్తితాలూకలోని 27 గ్రామములను చూచితిని.

వర్షములు

వర్షములు బాగుగ కురియలేదు. కాలముగాని కాలముకంటె కురియుటలే విశేషధర్మములు కలిగినవి వర్షములు కురియలేదు. అను ఉద్దేశముతో రైతులు భూమిని దున్ని నిత్యముగా గాటిరి గాని మరల వర్షములు కురియనందున వారికి అధికముగ నష్టముకలిగెను. సాధారణముగ ఈ ప్రాంతములందు 19 లేక 20 ఇంచులు వర్షము కురియువలయును. మాడుసంకల్పములనుండి 3 లేక 4 ఇంచుల వర్షము మాత్రమే కురియచున్నది.

పన్నులు

1880 వర్షి సంవత్సరము పన్నుల కమలాలు ఆపుదలచేయబడెను. మరల సంవత్సరమునందును కాలము, కంటలు బాగుగ కురియలేదు. నాలుగింటి మూడవభాగము పన్ను కమలాలు కాలేదు. తక్కువ ఋణము లింకను సంపూర్ణముగ ఇల్లింపబడలేదు. వీటితో పాటు ఈ సంవత్సరము పన్నులను చేర్చవలెను. నెటిల్వెంటు స్క్రిము కనుసరించి ఈ సంవత్సరము రైతులు ఎక్కువపన్నును చెల్లింపవలయునను మాటను గమనించవలెను.

సంకటాలు

కొత్తలు

ఈ ప్రాంతములందు కొత్తల పంట ముఖ్యమైనది. దాదాపు సగము ప్రదేశమునందు యీ పంట ఉత్పత్తిచేయబడుచున్నది. వర్షములు లేనందున పంట ఉత్పత్తి మిగుల న్యల్పముగ నున్నది. మానవులకును కుక్కలకును వలసినంత ఆహారమువందలేదు.

జొన్నలు

కొత్తల వెనుక జొన్నల పంట ఈ ప్రాంతములందు ముఖ్యమైనది. వర్షములు లేనందున కొత్తల పంట చేయుటకు వీలులేకపోయెను. అందుచే రైతులు ప్రతివంతు భూములయందు అధికముగ జొన్నల పంట చేసిరి. ఈ ప్రాంతములందు చెడు చూట్టిన యీ పంట వచ్చు కండ్రకు అనడము కలిగించుచున్నది. కాని ఈ పంటకుడ చెడిపోయినదని రైతులు చెప్పిరి. ప్రభుత్వమున కేసు వారిమాట నమ్ముటలకపోయితిని. అగ్ని పురుగుల్లను వల్లై కొగము పట్టు బంక తెగులకల్లును జొన్నలకంటె రెట్లు చెడిపోయినవో రైతులు నాకు చూపిరి. అగ్ని పురుగు, పంటలను పాడుచేయు ఒక విధముగు పురుగు బంక తెగుల పంటలను పాడుచేసి రైతులరంగు మార్చును. ఇతై కొగము అనునదియు; తీగ. ఇది పంటభూములయందు వ్యాపించిన పంటలు వృద్ధిచెందవు. వర్షములు లేనందునను చీవతగుటకు చేరకు పంటలు వృద్ధిచెందుటలేదు. జొన్న కాడలు కుక్కలమేక మరయోగించుకొన వచ్చునుగాని పంటమోతము మిగుల న్యల్పముగ నుండును.

ప్రత్తి

వర్షములు కురియనందున ఈ పంటకుడ కొద్దిపక్షము లందుమాత్రమే ఆలగ్యముగ చేయబడినది ఇంక రెండుమూడు వాతములలో వర్షములు బాగుగ కురిసిన ఈ పంట వృద్ధిచెంద గలదు.

ఉలవలు గోధుమలు

ప్రత్తిపంటలతోనే ఉలవలపంట గోధుమల పంటకృత్తి కరముగ లేదు.

పొగాకు

ఈ పంట ఎప్పుడును అధికముగ ఈ ప్రాంతములందు ఉత్పత్తి కావలయులేదు. ఈ సంవత్సరము ఈ పంటకుడ తృప్తి కరముగ లేదు.

కొన్ని సలహాలు

పన్ను కమలాలుకాలము గమనించుచున్నది. రైతులు రెవిన్యూ ఆఫీసరు కలిసి కొన్ని ప్రదేశములకు ప్రత్యేకించి ఆ ప్రదేశములందు ఎంతవంట పంటతో దానికై పన్నుల లెక్కలను నిర్ణయించు యుక్తమని అభిప్రాయపడుచున్నాను. కతవిన సంవత్సరపు బాటల కమారు అపేక్షింపలేదు. లేకున్న రైతులకు మిగుల ఇబ్బంది కలుగును. రైతులకు లింగ ఇత్యులవిన మొత్తములగు రెవిన్యూ ఆఫీసులకు అవకాశించుచున్నారని వినంతులు ప్రబలుచున్నవి. అగ్ని పురుగు వల్లై కొగము బంక తెగుల మున్నగు నాటివిషములై కల్లుసాదనకాళువార కలిగింప మొక్కి చీడను పోగొట్టుటకై ప్రయత్నించవలెను.

పక్షులు పనిచేయుకాలము

ఒకజాతిపక్షులు దినమునకు 19 గంట పనిచేయును

కొన్ని పక్షులు తేలిపోతే యక లంతయును యించి మించుగా పనిచేయుచునే యుండును. అవి పురుగులెట్టులను తీసి పారవేయుచుండును. తమ అను కోకిలలవంటి ఒకజాతి పక్షులు రాత్రి 9 గంట వని మానివేసి మరల రాత్రి 2 గంటలకే తేలును. ఈ రీతిగా 24 గంటలలో 19 గంట లాచాతి పక్షులు పనిచేయుచునే యుండును. ఆకాలములో నాడేములు తగు పిల్లలకు 298 సార్లు మేకపెట్టుచుండును. నల్లపిట్ట (బ్రౌనుబర్డ్) అను జాతిపక్షులనుడ రాత్రి 2 గంటలకే తేలి పనిప్రారంభించును గాని రాత్రి 7 గంట వనిమానివేయును. ఈ 17 గంటలలో నీకక్షులు 109 సార్లు పిల్లలకు మేకపెట్టును. టిటిమను అను మరెయొక జాతిపక్షులు రాత్రి 3 గంటలకు తేలి రాత్రి 9 గంటలకు పనిమానివేయును. ఈ పక్షులు ఆకాలములో 417 సార్లు పిల్లలకు మేకపెట్టును.

లిబరేటరు పత్రిక

ఈనెల 20 వ తేదీని చెన్నపురి తిరువళ్ళిక్కేలో ప్రకటింపబడును

జపానులో క్రొత్తగా వేర్వడి అత్యుత్కృతముగ వేరవేత చేయుచున్న జపాను యంతజనమునకు జోతన భారతయువ జనమునకు హిందూజాతమునకు తెలియజేయవలసిన వినయము ప్రోత్సాహము కొరకు ఒక యాత్రాత్మిక ప్రారంభం పరచిరి. యంతజనంబుక యీ నెల 20 వ తేదీ కనివారమునాడు మొదలును. గాంధీయజాత్యుడు బాక్స్టోలో నిర్ణయించిన నిత్యావిధానమునకు సంబంధించిన అస్పృశ్యతానివారణము, మద్యపాననిరసనము, ఖడ్గయోద్ధ్రవ్యాసము, జాతీయవిద్యా ప్రచారము మున్నగు కార్యములను దీక్షతో నెరవేర్చుటయే విశిష్ట సంకల్పము. వంచములకు రాత్రిపాఠశాలలను పగటిపాఠశాలల చేర్చవలెను, విద్యార్థులలో జాతి విలయం కనబడుగాక వివిధ హిందూస్తీడు అనుభుతికననాయమున ఆర్థికవిషయమున ప్రచార మొనరించుచున్న రీతిని ప్రచారము కలుపుట, ఆయుర్వేద యానాని వైద్యవిధాన ములు మున్నగు వేరీయై వైద్య విధానముల నభివృద్ధి నొందించుట, విద్యావిషయమున వివిధ కలయికలను ప్రోత్సహించుట కలిగించుట, మున్నగు కార్యముల కేంద్రక బోధనగలదు. వేదాంత, విద్యాబాధ్యాయాది విషయములగు వేరీయై చర్చింపబడుచుండును. శ్రీ అరవిందభాషు, శ్రీ బేంద్రనాథుగోగోగ, శ్రీ బేంద్ర కుమారభాషు, శ్రీనివాసాంతగుప్త, శ్రీ శి. రామభాషు, శ్రీ పి. అరుణాచలం, శ్రీ బాను ఉడురపు, జి. హెచ్. కజిన్న, బాన్సి విలియం రసలు, కోరా ఎల్. విలియమ్స్ కన్య (ఆ మె కి కా), యూ ను నీ గో చీ (జపాను), క జిన్న స తి, అదయదగతి గార్లు మున్నగు వారీయై విశేషముగా నుండుటకు దయతో నంగీకరించిరి. వేరీయై సంపూర్ణపరిపాలన మును బడయుటయే యీ పత్రిక ముఖ్యసంకల్పము.

చందా

సంవత్సరమునకు	రు	4-0-0
అరగిలెలకు		2-8-0
విశేషియులకు సాలుకు	12 పిల్లలగులు	

ఈ పత్రికములను వ్రాయగోరువారు "మేజిజు, లిబరేటరు ఆఫీసు, టిప్పికేను, మదరాసు" అని వ్రాయవలెను.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి కొలుఖండువాలు చీరలు తలగుడ్డలు వగయరా బట్టలు తయారుచేయుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగ్రామమున ప్రసిద్ధిచెందిన ప్రతిహక్కులైన అమ్మచున్నవి. యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనట్లు కంటిని ఉరికిన యడల బాడలు పడేటటువంటిన్ని కొలుబట్టలు తయారుచేయుచి మాబట్టలే అని ప్రభులు మోసపుచ్చుచున్నారు. నడరుమోసము తెలుపుకొనుటకు గాను మా బట్టలు ప్రతిఖండువామైన మాపేరపున్న బొమ్మకంటె అంటించి యున్నాము మాత్రము లేనట్లుకంటె కొలుబట్టలు మాని కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో వున్నట్లుని మాత్రమే మావనిమాన కొరవలెను. కొరిగయడల ధర్మం తెలియపరచెదము. కొలుబట్టలు ఉడుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసినాము. పా 1-5 రు 0-12-0 ముప్పైరూపాయాకమే.

టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు, ముప్పవ సోమరాజు, వీరాజు కొలుగుడు, వెదాపురము, గోదావరిజిల్లా.

రు 500-లు ప్రధమబహుమాన

జ్యోతిషరహస్యబహుమానపరీక్ష

30-4-23 తేదీని జరుగును

కడు గులభము. ఫల మధికము. ఈ బహుమానముల గొరకు అక్షరజ్ఞానముగల వ్యక్తివారను ప్రయత్నించుచేయవచ్చును. ఈ పరీక్షకు శ్రీమంతు, పురుషులను కూడ దగభాగములను చేయవచ్చును. ఎవరియింద వారు కూర్చుండి "జ్యోతిష రహస్య" గ్రంథమును చూచుచునే పరీక్షప్రశ్నలకు సదుత్తరములు వ్రాయవచ్చును. మాత్రం జ్యోతిషనిలయమునుంచి మాజ్యోతిషరహస్యగ్రంథమును తెప్పించుకొను ప్రతివారును వరీక్షకు దగభాగముచేయుటకు వుత్తే. జ్యోతిషగ్రంథములలో పంపబడుదగభాగమును 20-4-23 తేదీలోపుగానే నింపి వంపించవలెను. తరువాత దగభాగములు మంజూరీ చేయబడవు. ద్వితీయబహుమానము రు 250-0-0. తృతీయ బహుమానము రు 116-0-0 ఇట్లున్న 10 బహుమానము లుండును. వరీక్ష నియమములు, పరీక్షవలనిలాభములు, బహుమానముల వివరములు, ఇంకా మరికొన్ని భోగ్యములు జ్యోతిషరహస్య గ్రంథముకొరవంపబడును. ఈ జ్యోతిషరహస్య గ్రంథము అనేక ఉందిచే కొయాడబడినది. ఒకప్రతి నెల రు 2-8-0 పుస్తకములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసినవి. పి. గా పంపబడును.

ప్రీతేశ్వరం జ్యోతిషనిలయం,
విజయనగరం విశాఖపట్నం జిల్లా.

మంగలి కత్తులు

కప్పుతాళములు.

అల్లసాదరులచే చేయబడిన సాత్సహింపును.

నెండు నే ధరల క్యాటలాగుకు వ్రాయును.

బి. కంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

వెదాపురం (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు: "ఇంద్రప్రస్థ" వెదాపురం.

ముఖ్య గమనింపు (29వ)

మోగ్యతాపత్రములు

(6) రెనారెన్ సిటీలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలు వారి బహుముఖనివారణి నాకు అత్యుత్కృతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కావాల్సి లేదు. ఇందుకై వారికి నేను నా కృతజ్ఞతాపూర్వకమయిన వందనములు చేయుచున్నాను.

రంగూన్ } బాబులాల్,
80-8-19 } వాడమాస్తరు.

బహుమానము

వైద్య విద్య

అయురారోగ్యశాస్త్రములకు మార్గదర్శి

అన్ని భాషలలో దొరుకును.

వాణిజ్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(8198) 27, చివానకూడగోడ, మదరాసు.

రత్న పురుష లేహ్యం

గుణవ్యాభుతములను, అతిసంభోగములను, ఇతర కారణములు కలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమును పోషణచి బలుముకలగ చేయును. ఈ మూలికామహిమ తెలియనివా రుండరు. విశేషించి వ్రాడన వలసినది. ఈ 1-5 రు 2-4-0 లు. కొరవారికి కేటాగు ఉచితము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

తెల్లకుప్పము

3 దినములలో పూర్తిగా నయమగును. కష్టమేమియు లేదు. అట్లు గుణవిక్రయ పోయినవో రెండింటలు డబ్బు వాపనీ యబడును. బుడి 1-5 రు. 2-8-0 ఉత్తములు అంగమున వ్రాయవలెను.

N. Banerji, Hulaganj, Cawnpore (A)

మిత్రమండలి సమావేశమాలలో ననేకసారులు నేను
ఆశ్రమం పైవ్యయాల కర్మింశులవననియు ముఖ్యముగ వారి కగు

యూరపు పరిస్థితుల పెరుగు అమెరికను ప్రతినిధులు
మెరికను అధ్యక్షులను నిల్వకాగారి 14 నూత్రములను అంగీక
రపైటచే అమెరికనులు వైరయజ్ఞునధిలో పాల్గొనవలసి
చ్చెను. ఈనధిపుక్తమును విల్సను గారే గాక ల్యాన్సింగు, వెటు,

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు

శ్రీయుత సర్. కే. శ్రీనివాసయ్యంగారి
తీవ్రభండనము

శ్రీమినాటి కాలేజి వర్ధంత్యుత్సవము

విదంబం శ్రీమినాటి కాలేజియొక్కయు, రామ
శాస్త్రియొక్కయు పాఠశాలయొక్కయు, వర్ధంత్యుత్సవము, వార్షిక
బహుమానపదానోత్సవములు 11 వ తేదీ గురువారమునాడు,
మద్రాసు కార్యనిర్వాహక కానసంఘసభ్యులగు గౌ. సర్.
కే. శ్రీనివాసయ్యంగారి అధ్యక్షతన జయప్రథముగా జరిగెను.
గౌరవనీయ సభ్యులను వారి సమీపియు రామేశ్వరము ఎమ్మె
ప్రెస్లో మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు దిగిరి. రైలుబద్ధ కాలేజి
ప్రెస్టిజియోగారగు గౌ. అన్నామలై చెట్టియారు గారును,
శాస్త్రము పాఠశాలయగునూ, ముఖ్యకీలం ప్రెక్టరు సి. వి.
శ్రీనివాసాచారిగారును మరికొందరు పురపంచములను సాగ్రత
యొసంగిరి. అన్నామలై చెట్టియారుగారు గౌ. సభ్యులను తిరు
వెట్టులపట్టణ క్రొత్త కళాశాల భవనముల కయారగు చున్న
చోటును దీనికోసమయితి. ఈతనము సాయంత్రము 5-15 గంట
లకు ప్రార్థనతోను కమిషనులో సాగ్రత గానముతోను ప్రారంభ
జూయెను. కాలేజిశాస్త్రము నివేదికములు చదువబడిన పిమ్మట,
విద్యార్థులకు బహుమానములు కుచిపెట్టబడినది.

సర్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు

డివీషన్ గౌ. సభ్యులందఱు మాట్లాడిరి:-

ప్రెస్టిజియో అన్నామలై చెట్టియారుగారు, నీలకంఠ
అయ్యంగారు, అయ్యలూకా, శేషయ్యచెట్టికపియ్య రామస్వామి
శ్రేష్ఠి శాస్త్రానుగ్రహయ్యగారు, నూతనముగ ప్రతిష్ఠింపబడిన
కళాశాలయొక్కయు నివేదికముల వినుట కంతయు సంతోష
ముగనున్నది. కమిషనులో వత్సవ్యకలిభవన వెల్లడించిన
పిల్లవానిని బాదనాకును అట్టికే కేరేయిని యాననానాభవనమును
జూరితిరి. నామూర్తిభావలో శేషయ్య అటుల మాట్లా
డుటకు ఆ సామర్థ్యమును కొన్ని నిమిషము లియు
దని అపిల్లవాని నడంకలపై యుండును. విలే శేషాభా
వలో మాట్లాడవలెను. మధురకామశాస్త్రిగారు నగరతా
రణ చాలకాలమునుండి వాతవ్యాధిగ్రస్తమై ప్రసిద్ధి కెక్కి
యొంది. (వినుడు, వినుడు) వారు కేవలములను బానిశే
యటకును, సత్రముగట్టించుటకును, కేవలములకొండ నడ
పాతకాలను, మతభక్తులను కేర్య పాతకాలను నిర్మించుటకు
సెలెంకెయో డబ్బును కేర్చించిరి. విలే కేవలములను గట్టుట
యొ, ప్రావ్యులులకు భవనములెట్లుయొ నంతటి పనిగౌరవ
నీయకభ్యులగు అన్నామలై చెట్టియారుగారును, వారికిటుల
యొకరినభ్యులను, పాతకాలను, కళాశాలను నిర్మి
చి విద్యాభివృద్ధికి మూలము నేర్పరిరి.

అయ్యలూకా, యానూతన కళాశాలను ప్రారంభించుట
లో నాకునొంతభాగ మయ్యెను. కావున నీకళాశాలయొ
క్క యభివృద్ధియందు నాకు అభిరచియొ అభిమానము
నందును. ఈకళాశాలాభివృద్ధి ని గూర్చి అన్నా
మలై చెట్టియారు గారి కి కల ఆదార భావ
ము నాకు తెలియను. ఉపాధ్యాయులకు నివాసమునుటకు
ఇండును విద్యార్థులకు వసతిగృహములను నిర్మింపవలె ననియు
కాలక్రమేణ శ్రీమినాటికళాశాలను గొప్పవిశ్వవిద్యాలయ

మావును, శిష్యుగార్లు సంతోషము చేసిరి. సెనటువారి సంతకప్ర
మాను బిచ్చుకొనలేదు. వీరు చాల శ్యామముగనే ప్రవర్తించిరి.
దీనివలన ఆమెకింకనుల నైతికతాభ్యుత్తర ఏమైన కిగినదా! అంతర్జా
తీయ కృతవర్తనలలో భౌతిక నైతికతలు రాజకీయములకు
ప్రత్యక్షముగ తోడ్పడును. వ్యాయకాశ్రమప్రకారము ఈసంధి
ఆమెకింకనులను బాధింపకున్నను మాకు ఆనందములేదు. సభ్యు
లకు, బడలబడికలకు ఆమెకింకనులకు ఎక్కువ నైతికతాభ్యుత్తర
యొన్నదనిమాత్రము మేము నిరారణ చేయుచున్నాము.

చుట్టుప్రక్కల నున్నదంతయు అంటుకొని మందుచున్నపుడును,
స్వయంకృతముతోనే చాలవరకు అగ్నిశాస్త్రము బయటకేరి
నపుడును తప్పించుకొని మారముగ నందుటచే ఈ మంట
కంతయు తనదాభ్యుత్తర తప్పదు. దీనివలన అర్థమేయన ప్రతిపాదన
తమ దాభ్యుత్తర తప్పించుకొన్నవా కనుచున్నాడు. ఆమెకి
ంకనుల సంతకప్రమాన సంతకము చేయుటయే గాక రైలు ఆక్ర
మణలో పాల్గొనుటకు నైపుణ్యమును గూడ నంది. నీగో
దార్శనముపట్టు గూడ వీరు తదుపి కాదని మిన్నకుండిరి.
నీగోల దౌర్జన్యమును శ్రేయశ్రుతి ప్రామాణ్యము మించినది.

అమెకింకనులకు సులహసించుటకు నాకు అధికారములేదు.
ఈ ప్రాత విశోపాఖండములో దౌర్జన్యము, సామూహికాంతు
వెనుగుచున్నది. ఇట్టియూరపు ఖండములో నన్ను ప్రజాస్వా
మ్యముగల దేశములన్నియు వాషింగ్టన్, లింకన్ మహనీయు
లను గన్న అమెరికా ప్రజాస్వామ్యమును, కాంతినిగూర్చి ఏమి
మూర్ఖులైన సంగతిని నిర్వచించునో యని ఎదురుచూచు
చున్నయిది. (మాంచెట్ట గార్లతో).

మగ తేసి వీలైన సాశ్రమభావనావిశ్వవిద్యాలయముగ చేయు
టకు అన్నామలై చెట్టియారుగారు యత్నముచేయుచున్నారు. (హర్ష
భవనము) శ్రీమినాటి కేరి దయవలన ఈకళాశాల విశ్వవి
ద్యాలయమై ప్రాచ్యవిజ్ఞాన మభివృద్ధిగాంచునని నేననుమానము
ను. (వినుడు, వినుడు.)

నా కీమద్రాసువిశ్వవిద్యాలయములో విద్యార్థిగను ఉ
ద్యోగిగను రెరి సంతకప్రమాన సంతకముగలదు. కావున భారత
దేశములోని విశ్వవిద్యాలయములలో నెల్ల నీవిశ్వవిద్యాలయము,
విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రయోజనములన్నిటిని సమకూర్చు
నని సర్ మొకలు సాధ్యమగుచును అభిప్రాయమును నేను సగర్వ
ముగ తెప్పగలను. (వినుడు, వినుడు, హర్షభవనము).

విశ్వవిద్యాలయపుబిల్లు

నేను ఈబిల్లును ఖండించుటకుగాని, అందలి నిబంధనల
వివరించుటకుగాని సంకల్పించుకొనలేదు. మతో సమానముగ
నుండిన గౌరవనీయ ఆమాత్యులు ప్రవేశపెట్టుటకున అటుల
ఖండించుట యొక్కముగ నుండకపోవచ్చును. బిల్లుయొక్క
యొద్దేము, అందు తెలిసినటుల, మద్రాసులో సాశ్రమభావనా
విశ్వవిద్యాలయముగ సభివృద్ధిచేయునని తెలుపబడినది. ఇప్పుడు
న్నటుల మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు యితరప్రభుల కళాశా
లలోని ఉపాధ్యాయులను, విద్యార్థులను బలమునీర్చియుండిరి.

వారి కేమాత్రమును ప్రబోధముగ నుండకుండ నివృత్తుగొట్టుట
యొ విశ్వవిద్యాలయమును సాశ్రమభావనా దబ్బున్నయెడల
జేయగూడదానని ఈక్రొత్తబిల్లునిబంధనలను జాగ్రత్త జరుపు
నపుడు అనుమానము పొడముచుండును. (వినుడువినుడు) విశ్వా
వంతులసంఘముగ, నెనెటును ప్రజాపక్షము చేయుటలో చాలమా
రముపోలేదాననికూడ సందేహము గల్గును. నూతనవిశ్వవిద్యాల
య పునర్నిర్మాణమునకు ఇప్పుడున్నటులనే యెక్కువదబ్బు
ను బోధనాకార్యములకు వినియోగించినదానికన్న పెక్కుమగ
విశ్వవిద్యాలయపు బోధనావిభాగము అభివృద్ధిచేయునా యని

గూడ సందేహము గల్గుచున్నది. ఈబిల్లును నూత్నముగ విమ
ర్శింప సాధ్యమగును. కాని బిల్లుయొక్క యొద్దే మిశ్వవి
విద్యాలయమునకు శ్రేయోజనముల సభివృద్ధి చేయుటయొ
యొందెను. ఈవిశ్వవిద్యాలయము ప్రస్తుతముండి
నటులనే విశ్వావిభాగమును అభివృద్ధి చేయుచు
బోధనము నెక్కువ చేసికొనుచు పరిపాకమునకు కేండుచున్న
యెడల మద్రాసులో నీవిశ్వవిద్యాలయమును నూతనముగ
అతీతానాధ్యక్షుల యితర ప్రభులములలోని కళాశాలలనుగూడ
విశ్వవిద్యాలయస్థానములగ సభివృద్ధి చేయుట కుద్దేశించి కని
జేయుచున్నయెడల మద్రాసులో బోల్చిచూచినవలె వెనుకబడి
యొండును ఇంకెవరు విశ్వవిద్యాలయముయొక్క విశేషప్రతి
జనము లేమి! విద్యార్థిగలను, విద్యార్థులను గలసి ప్రపంచము
లోని ఉన్నత విద్యనబొంది, తేజమునందలి విజ్ఞాన సంపదకు
తగిన ఇతర దేశములయొక్కయు మానవజీవీయొక్కయు భావ

ముగొరకు నూతనావేశములను సృష్టించుటయే. అదియే ముఖ్య
ముగ ప్రయోజన మైనయెడల (వినుడుగా నదియే ముఖ్యప్రయో
జనము) పరీక్షలు చేసి, పరీక్షలు విరుదము తియ్యుట
విశ్వవిద్యాలయము చేయు నై నై పనిమాత్ర మునకుయొను
వీవో బివోట మాత్రము బోధనములను అన్నిటిని చేయుట
సాధ్యముగాదు. ప్రతేక్షము బహు నిర్లక్షము గానియెట్లను మంచి
రకపు ఉపాధ్యాయులను విద్యార్థులను కేర్చుటయు ససంభవము.

అట్టివని ఈ నూతనపునర్నిర్మాణము తేవందేనే పరిపాకావధాన
జరుగవలసినది.

మద్రాసు పట్టణేతర కళాశాలలు

ఈబిల్లు ప్రవేశపెట్టుటకునగాని నామోదించుటకునగాని
మద్రాసు పట్టణేతరకళాశాల తల భయపడలేనో నాకు తోచ
వచ్చును. ఈవిషయములో నాకేమియును. తెలుగు గానియును
తేలు. దబ్బున్నయెడల మద్రాసులో సాశ్రమభావనావిశ్వ
విద్యాలయమును మద్రాసు కళాశాలలన్ని గలవి యొక విశ్వ
విద్యాలయము గ చేయుట యొద్దే క మని
విల్లుయొక్క ఉద్దేశములలో దెలుపబడినది. మద్రాసు
విశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధములైన కళాశాలలను ఇతముండు
కావోచనమును తమ విద్యార్థులను విశ్వవిద్యాలయముకేరి
లకు బంపవచ్చును. అదియే విశ్వవిద్యాలయము చేయుగల కనీసపు
పని. కావున మద్రాసు పట్టణేతరకళాశాలలు మద్రాసులోను
చుట్టును నుండువిశ్వవిద్యాలయ సంఘటితములలో పాల్గొనవల
యును. పట్టణేతరకళాశాలల కన్నియొకను కానియు అందవచ్చును.
ఎన్నిప్రాతినిధ్యములైన నుండవచ్చును. నెనెటులో నెందరైన
సభ్యులగ నుండవచ్చును. విలే విశ్వవిద్యాలయము
జీవితములో మాత్రము పట్టణేతరకళా
శాలలు పాల్గొనవలయు. నేనొకప్రత్యక్షదగిగదను. మిరువెక్కును
కళాశాలలకుండు అధికారప్రయోజనములతో సంకల్పి జూడి
యొందెదరా? మద్రాసులో కాన్నిట్లుయొంటు విశ్వవిద్యాల
యమును నిర్మించి అచట నిపుణులను నుపాధ్యాయులను కేర్చి

విజ్ఞానాభివృద్ధి చేసినను, కానితో సంబంధము వదలుకొని మిమి
విజ్ఞానమునకు తగినటుల సభివృద్ధిచేయుట కుండుదిగాదా? ప్రపంచ
ములో ఒక్క యొక్క విశ్వవిద్యాలయము వచ్చు విజ్ఞానసర్వ
స్వము నే ది యు నొ సంగతిగాలదు. యొక్కలో
200 మంది ప్రాధానము, 12 వేల మంది
విద్యార్థులను గలదు. వారికి కొరకుపాతకము ముఖ్యమగుది
ఈకళాశాలలో విశ్వవిద్యాలయము ప్రయోజనము క్రముగ నుండి
ననినాకు నమ్మకములేదు. విజ్ఞానసర్వస్వము నంతను మార్చుకలి
నని యెంతయోక మున్నును, ఎంతకుంది ప్రాధాన్యమును, విద్యార్థు
తెంత విజ్ఞానాభివృద్ధి నను అని సాధ్యముగాదు. మానవవిశ్వవిజ్ఞాన
మునకు ఉన్న విజ్ఞానమును కేర్చుకలి నన్నయెడల ప్రతివిశ్వవిద్యాల
యమును, ఏవోకొన్ని కాలములో ప్రత్యేకముగ కలిగవలెను.

శ్రీమినాటి కళాశాల భవిష్యత్తు

నాకు ఇతరకళాశాలలలో కని లేదు. నే నీవత్సవదగి
దను. మినాటికళాశాల భవిష్యత్తు ఏమి? ఇప్పుడు దీనిని విశ్వ
విద్యాలయ విజ్ఞానకేంద్రస్థానముగ చేయుటకు వెనుదీయని భర్త
కర్త గలడు. మద్రాసులో చాక్లర్ బాగూరులో మాటాడు
భగవద్దము నాకు లభించెను. ఆయన విశ్వభారతియొక్క అదర్శ
ముల తెల్పెను. ఆయన సన్నిప్రత్య యడిగెను. పాశ్చాత్య ఉన్నత
విద్య బడయుటకు మిరు మిరుద్యార్థులను విదేశములలోని విశ్వ
విద్యాలయముల కంపెదరు. నేను ప్రయోజనము చేయుచుండగా
నేను ప్రాచ్యవిజ్ఞానము నెక్కువ బడనెదను అని నన్నడిగి ప్ర
త్యుత్తరములేదు. పాశ్చాత్యదేశమునండి బాగుగ విద్య నెర్ప
కొని కావచ్చును. ఆయన మంచిచేదాంతి గావచ్చును. ఇక్కడ
మిశ్వవిద్యాలయములకు చేరి కచ్చినను పాశ్చాత్యవిద్యాలయ
యములందలిపటత్వము గాంచకపోవును. కెమికలు తేవరేటరిలు
అతీతములలోని నెకందరి స్కూలులో నంత ఉండును. పెద్దపెద్ద
యూనివర్సిటీ స్కూల్లలో ఇంగ్లాండులోని లేవరేటరితో బో
ల్చిన బహుగ్రన్థములగు ఫిజికలు లేవరేటరిలందును. భారతదేశపు
చేదాంతము జూడుదు. విశ్వవిద్యాలయపు పాఠములలో నా
విషయము ప్రధానముగ నుండకపోవు యేల అని ఆయన
అడిగెను. భారతీయులు అంగ్లమున విశారదులైనటుల ఆయన
గనుగొనును. వారికి అంగ్లవాద్యములు వాగుగ తెలియును.
చాలమందికి విదేశభాషలు చాలతెలిసి పాశ్చాత్యవిజ్ఞానమునకు
నిడిగియున్నందురు. ఆయన యొకను యిట్టిగెను. మి
నాటికళాశాలలో విద్యార్థులు అంగ్లభాష కేరికరణములలో
పురతన వాద్యము ప్రయోజనము చేయుదురా? పాశ్చాత్యమైన
మైనను విజ్ఞానము, అధ్యాత్మికజ్ఞానమే యని మిరువెక్కుల
యను. మిరు గ్రన్థపాలనదేశముగ నుండవలె నని కోరెదను.
మిరు రాజకీయకాంక్షలు గలవు అధికావేశములగలవు కి
అట్టితెరి విజ్ఞానావేశముగ ముంద నక్కరలేదా? ప్రపంచ
మంతను చేరువదసిన విజ్ఞానమును పునరర్థించి మరల
ప్రపంచ మంతకును చేర్చదయ్యె నటుల జేయవలదా!
(వినుడు వినుడు) ప్రపంచావసరములకు ఒక్క విశ్వ
భారతియే నా ఉండవలసినది? మినాటికళాశాల అట్టివిజ్ఞానా
నముగ జేయవలయును. (వినుడు, వినుడు.) ఈకళాశాల పూ
జ్యులగు శేషాభావమును ధరించియున్నది. మహాత్ములగు
మగు నీవివంబరములలో ప్రాధాన్యదేశ విజ్ఞానమును పునరర్థించి
విదేశముల నుండి విద్యార్థి కులిచటికికచ్చి మన
దేశపు అధ్యాత్మికజ్ఞానము నెప్పుకొనుటకన్న కావలసిన దేమి
యొండును? అదియే నాజాత. దాని నెరచేయుటకు భగవంతుడు
అన్నామలై చెట్టియారు గారికి దీనియొ వొసంగుగాక. (హర్ష
భవనము) నేనెట్లు చెప్పటకున కాశ్రమవిజ్ఞానమును పరివారిం
దని చెప్పటలేదు. అది ఉండవలసినదే పాశ్చాత్యవిజ్ఞానము.
వలసినదే. అధికావేశములు అందవలసినదే. వెనుకటి మాదిరిగ
వదలులలో కిప్పులను గురువులు నుండువద్దటి నవలంబింపుదని
నేను తెప్పటలేదు. ప్రపంచములోని దేశములలో నొకటిగ నుండ
వలయును. కానితోపాటు ప్రాచ్యదేశవిజ్ఞానము సభివృద్ధి బొంప
వలయును. కుచిపూర్ణమానవుల చేయుట కిది యవసరము. పిల్లైన
యెడల మిమూర్త్యుభావములను పొందిత్యము సంపాదించుదు.
ఉన్నతతరగతులలో తమిళమునందు బోధన చేయుటకు
ప్రారంభించుదు. విజ్ఞానమున కంతకు మ మూలాధా
రమగు సాగ్రుత వాద్యమునుండు యొ సాంకేతికము
సంపాదించుదు (వినుడు, వినుడు) అయ్యలూకా, ఈకళాశాల
అధ్యక్షముగ సభివృద్ధి చేయవలయుననియే నా అభిప్రాయము. అది
మిశ్వవిద్యాలయ ప్రపంచములో ఫలింపవలె నేను నమ్మెదను.
అభ్యుత్తులకు వందము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను. గౌ.
అన్నామలై చెట్టియారుగారు సర్. కే. శ్రీనివాసయ్యంగారి
చేర 500 రూపాయల మూలభవమును ఏటేట వాకివేర
బహుమతు లొసంగుటకు భర్తము చేసెడి మని చెప్పగా
అయ్యంగారు రెండుల కంగీకరించిరి.

దేశీయ వార్తలు

ఆలిఫురు జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీని పట్టప్రదానవానికి సభ జరుగును.

భారత ఖిలాఫతు సంఘసభ

ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీని ఆలిఫురులో జరుగును.

జగద్గురు శంకరాచార్యులవారు

చెరసాలనుండి లక్ష్మీలకు పంపిన సందేశము

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

దేశబంధుదాసుగారి రాజనామా సంగీతమును చారిత్రామరణదండనల నిరసించుట.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

గాంధీ మహాత్ముని శిక్షాదినము

చెన్నపురి నెల్రలుఖడ్గములయమున శేపు 18 వ తేదీ) ప్రార్థనలుభజనలు ఖడ్గవిక్రయము జరుగును.

శ్రీయుత మాచిరాజు అప్పారావుపంతులుగారు

జనవరి 17 వ తేదీని రాజమండ్రి చెరసాలనుండి వదలబడుదురు.

తెనాలితాలూకా సభ

ప్రస్తుత మీసభ నిలుపబడినది. ఎపుడుజరుగునదియు ముందు తెలుపబడును

దేశీయ కాంగ్రెసుమహాసభ

1923 లో మచిలీ (బందరు) పట్టణమున జరుగవలె నని కోరుట

40 వేల రూపాయల నపుడే చేర్చుట. వలంటీరులను చేర్చుచుండుట

కాశీలో బహిరంగ సభ

బాబూ భగవాన్దాసుగారి రథస్థిత వహించుట

ఈనెల 15 వ తేదీని కాశీనగరమున బహిరంగసభ జరిగినది.

భగవాన్దాసుగారు

"సంకరాచార్య విశ్వవిద్యాలయ భగవద్గీతలలో తెలుపబడిన శిక్షా విషయమున నెవను సంకరాచార్యుల కృతార్థులు కావాలను. మీరు గట్టిపట్టుతో ఖడ్గమును పట్టదని మహాత్మా భగవాన్దాసు (రామభద్రానా) గారు నడిపిరి.

జమునాలాలు బజారుగారు

గయలో నామోదించబడిన తీర్మానములను గూర్చి ఆన భలో నేటు జమునాలాలు బజారుగారు వికరించిరి. టిర్నీలో యుక్తము కట్టపించినచో టిర్నీచారి వివాదమునకు భారతీ యలు భననమాయము చేయబడెను. సైనికులుగా గాని పరిచారముగా గాని యుద్ధమున పనిచేయబడెను. కాంగ్రెస్సంఘమునకు కర్నూలులో సన్నాహము పూర్తి కాగలదని నమ్మెదడ. దేశీయులందరను ఖడ్గముపట్టినే భరింపవలెనని నేటుగారు నడిపిరి.

కానవశ్యలకు వెళ్లబడదని మహాసభవారు గయలో తీర్మానించినదిగాన నిక నావిమయమున చచ్చి విడిమింపబడెదగునని బాబూభగవద్దాసుగారు నడిపిరి. ఆసభకు చాలమంది స్త్రీలు గూడ వచ్చిరి. (హిందూ)

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

వార్షిక సమావేశము

దాసుగారి రాజనామా సంగీతమును

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ ద్వితీయ సమావేశము 18 వ తేదీని కలకత్తాలో జరిగినది. ఆధ్యక్షత వహించి జరిగినది. దేశబంధుదాసుగారు మంపినరాజనామాను సభవారికి పంపిరి. చారిత్రామరణ కేసులో 172 మందికి మరణశిక్ష. విధింపబడి ఆక్రమమున నిరసించిరి. గయలో కాంగ్రెసుసభవారు నిర్ణయించిరి. వలంటీరులను భనమున కట్టికలమునాపున నమనార్హులైనని రాష్ట్రవాసులను కోరిరి.

రెండు తెగలవలంటీరులను చేర్చుటకు నిర్ణయించిరి. వారిలోనికొక తెగ వారు నిరంతరమును పనిచేయవలెను. ఇంకొక తెగ వారు కాననోల్లంఘన మొనరించుటకు మూలమే కోరినపుడు రావలెను.

ఆర్థికసంఘము స్వతంత్రసంఘము విద్యాసంఘము ను నున్నవి.

వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసభ కోక సభ్యుని ఎన్నిక జరుగనున్నది గాన ఎవరును నిలువగూడదు. తొట్టినయిగూడదని తీర్మానించెరి. గయలో కాంగ్రెసు సభకు ఎన్నికైనవారికి వంగరాష్ట్ర ప్రతినిధుల ఎన్నికలనాడే పేరును తేలికపంపు దాసుగారిటీవలచేసిన ప్రకటనమునకు సరియగునమాధానమును ప్రకటించవలెనని కాంగ్రెసు సభకు కోరిరి.

భారత ఖిలాఫతు సంఘసభ

ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీని ఆలిఫురులో జరుగును

ఆలిఫురు విశ్వవిద్యాలయపట్టప్రదానసభ యగు ద్వితీయ వార్షికసభ జరుగువలెనని భారతఖిలాఫతు సంఘసభకు గూడ ఆలిఫురులో జరుపుటకు నిర్ణయించబడినది గాన ప్రముఖులందరను ముఖ్యముగా విచ్చేయ ప్రార్థించి రిజిస్ట్రార్ ఆలిఫురునుండి మాట కంటినంపెను.

శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులవారు

కారాగృహవాసము

స్వామిభాస్కరతీర్థుల శేఖ

హరిహరపురము - జనవరి 7

శ్రీమహాకాశ్యపాచారి మాంఘేరునుండి భాగల్పూరు విరసాలకు వచ్చిరి. శ్రీవారి పాదపూజార్చనము కేసుల కేగితిరి. శ్రీవారిని తీర్చిదిద్దుటకు సగౌరవముగా నడచింపుచున్నామ. వారిచిరార్థము వాగుగానున్నది. వారిని నేను నడవబడినపు డభివృద్ధివామే విదికమైనది. వలంటీరులనుగూర్చి వారు వాలోయిచ్చితిండిరి. అచారీలకును సహానసిక్కులకును గల వివాదముగూర్చి వాప్రాకృతపై వాటికానతిచ్చిరి.

సిక్కుల వివాదమును తరిమివేయుటకు నేను పూనుకొనుటకుననే తొలకనమువారు నన్ను అర్హులచేసిరి. సిక్కులలో వరస్పరచిరార్థములు తొలగి ఏకభావము తుడుతుటకు ప్రభుత్వమునా కిష్టములేదు. సిక్కులలో నిరుత్సాహములవారిని చేర్చుటకు నేను చేయదలచిన ప్రయత్నమున కంతరాయము కలిగినందుల కంతయు బింతిలుచున్నాను. రెండుపక్షములవారును కాంతముతోను సహనముతోను అభివృద్ధిపై స్వార్థవిరహితులై విరోధములను ప్రబలింపకుండ మెలంగగలరెదను. నేను మరల కారాగృహమును తరలించుకొనకుట వాటికానతో నుండినచో నేనపుడు మరల గట్టిపయత్నము చేసెదను అని స్వామిభాస్కరుల సంకేత మొనరి గాన సిక్కు పాదపూజలందరను భగవద్పాదల ఆహ్వాన సారము మెలంగదని నమ్మెదను. (హిందూ)

పదకొండవ గాంధీ శిక్షాదినము

జనవరి 18 వ తేదీ గురువారము

శేపు గాంధీశిక్షాదిన మగుటచే నా పరిశ్రమమున నాంధ్రప్రదేశ్ కాశీపంతులును ఆంధ్రప్రదేశ్ కాశీపంతులు నగు శ్రీయుత కాశీపంతుని వాగ్దేవరాయగారి స్వీయపరిశ్రమము క్రింద తంబునెట్టిపిథిలో (17 సంవత్సరము)నున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలయమునందు నిలకొల్పబడిన నెల్రలు కాంగ్రెసు సభకు ప్రోత్సహనంబులకు కుద్రబుడకుటకు మేము 18 వ తేదీని వారి కుట్రనులోను మెలూపూరులోను తిరువళ్ళీకే. జి.లోను విడుల వెంటికిరి విశ్రాంతిచెడవగాన పొరులందరను ఖడ్గముపట్టలను కొని మహాత్ముని పనితోద్యమమునకు తోడ్పడగలరెద మని గూడ మీరు వ్రాసిరి.

నత్యాశ్రమము

కాననోల్లంఘనము

వలంటీరుల ప్రమాణము

గయలో శ్రీమహాకాశ్యపాచారి మాంఘేరులో కాననోల్లంఘనమును నూర్చి చేసెను. తీర్మానము ననుసరించి కాంగ్రెసు వారి నిబంధనలను తప్పక నెరవేర్చుట కోరబడినది. వలంటీరులుగా చేరి పనిచేయవలెనని ఆదేశమునకులెగిన ప్రజాములైన సర్పంచియును నిర్ణయించి చెన్నపురికి సమావేశమున ఎస్. వి. రై.యార్డమున కంటియన్న కోడెంబాకమునందలి నత్యాశ్రమ వాసులకు గంటి కూర్మనారాయణరాష్ట్రు, హెచ్. ఎస్. కేశవమూర్తి అత్యంతగా, కే. కళ్యాణంబంధం ఆనంద్ గల మేము ప్రమాణ మొనరించిమి ముందు జరుపబోవు కార్యక్రమమును సిమ్మట వికరించెదమని మీరు వ్రాసిరి.

దేశీయమహాసభ

9.3 డిశంబరులో మచిలీపట్టణమున జరుపవగును

1923 డిశంబరులో దేశీయ కాంగ్రెసు మహాసభను మచిలీపట్టణమున (బందరు) జరుపవలెనని పాదపూజకు శత్రుత్వముగా కోరుతున్నార. వలంటీరులను చేర్చుచున్నార. పట్టణ వాసు లింతవరకు 40 వేల రూపాయలవరకు విరాళములను కేసిరి.

18 వ తేదీ సాయంత్రము బహిరంగసభ జరుగును. ఆ సభలో కాంగ్రెసు తీర్మానములను గూర్చి వికరించుదును. దేశీయమహాసభను బందరులోనే జరుపవలెనని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సభలో కోరుటకుబందరు ప్రముఖులు ఏలూరు వెళ్లెదరు. (తెలివార్త)

కలకత్తా ధూమకేతు పత్రిక

సంపాదకునకు ఒక్క సంవత్సరము కలిసెడితు

కలకత్తాలో దేశభావలో ప్రకటించబడుచున్న ధూమకేతు పత్రికలో రెండు రాజ్యాధికారకార్యములను ప్రకటించి సంపాదకునకు ఖాళీ నజరలు యిస్తుంబారినై తెలిపిన కేసులో ప్రూరా. మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయికి ఒక సంవత్సరము కలిసెడితు. వేసెను.

జి. వి. మావలంకరుగారు

మరల న్యాయవాదవృత్తి నవలించించుట

అశామదా దాదులో గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకు ఖాళీకర్తగా నున్న గజేంద్రనాథక మావలంకరుగారు కార్యకర్తలందరిని విడిచి మరల న్యాయవాదిగా పనిచేయ నారంభించెను

కలకత్తా నర్సెంటు పత్రిక

మానవత్వపు కేసు అపిలు విచారణ

16 వ తేదీని కలకత్తా హైకోర్టులో విచారణకు వచ్చి నది. ఈ కేసులో నర్సెంటు వక్ర సుపాదక ముద్రాపత్రమైనది పోలిట. డిప్టీ మాజర్నుంటు కిటుగాదు మానవత్వమునకు కేసు చేయగా చ.రా. మేజిస్ట్రేటువారికి కేసు వేసెను. వాకు కలకత్తా హైకోర్టులో అపిలు చేసిరి. అధికారంలో న్యాయమూర్తులు న్యాయాల్లు సర్పాధిగార్లు భిన్నాభిప్రాయులైరి. న్యాయాల్లు గారు కేసును స్థిరపరిచి రెండవవారు కిటును కొట్టివేసిరి. వారి వైని మరల విచారణచేయటకు న్యాయమూర్తి రంకితగారిని నియమించుటచే 16 వ తేదీని విచారణ ప్రారంభమైనది.

గాంధీ జైలరులు

సెంట్రల్ కాలనీస్ ఖైదరులయము

తెలంగాణ ప్రభుత్వమున గాంధీ జైలరులయము ప్రారంభమున 7-80 గంటలకు సెంట్రల్ కాలనీస్ ఖైదరుల నిలయము 7 తంబులకు పీఠి అంధకారము కాంతియును పూజ, భజన గావింపబడును గాన యెల్లరు విచ్చేయవలయును.

గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రి.

తెనాలి తాలూకా కాంగ్రెసు

సమావేశము

ప్రస్తుతము నిలిపివేయుట

గుంటూరుమండల కాంగ్రెసు సమావేశమునకు సహజ సంఘము సేర్పరుచుటకు తెనాలిలో జరుపదలచిన తెనాలి కాంగ్రెసును గుంటూరు ప్రత్యేకసభయను ఏకకాలమునకు తెలుపుచున్నట్లు ప్రస్తుతము తెనాలిసభ నిలిపివేయబడినది. మరల తదుపరి జరుగవలయునందు తెలుపుచున్నది కాంగ్రెసు తంరినది.

ఆలిఫురుజాతీయవిశ్వ

విద్యాలయము

ద్వితీయవార్షికసభ

ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీని జరుగును

ఆలిఫురులో మాతానా మహమ్మదాలీగారు మున్నగు వారితో సేర్పరుపబడిన జమీయ మిల్లియ ఇస్లామియా ఆనబడు బాలీయ మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయ ద్వితీయవార్షికసభ ఫిబ్రవరి 7 వ తేదీ బుధవారమునాడు ఆలిఫురులో జరుగును. దేశమునందలి నాయకులకును విద్యార్థిమాలకులకు గూడ సదరు ఛాన్సలరు మహిమ ముల్లాహాకిం అబ్దుల్లాఖానుగారు ఆహ్వాన పత్రములను పంపిరి. చాలమంది తప్పక విచ్చేసినవరకు సమైక్యమిరియ్యిర మారు తంరినది.

డాక్టరు సి. ముత్తుగారు చెన్నపురికి వచ్చుట

మంత్రి పాత్రోగారిగృహమున నుండుట

మెండిపురాయి సానిటోరియం ఆనబడు ఆరోగ్య స్థానమును హిందూదేశమున మెండిపు కొండలపట్ల సేర్పరచిన వారును దానికి యజమానియను అనట ప్రధానదైత్యుడునగు డాక్టరు సి. ముత్తుగారిపుడు చెన్నపురికివచ్చి విద్యాభ్యాసమంత్రి గారిగు హాజరులు ఏ. పి. పాత్రోగారి మందిరమున బసచేసి యున్నాడు. వీరు చెన్నపురిలో ఫిబ్రవరి 7-8 తేదీలవరకు ఆనగా మూడువారము ప్రబంధు. వీర్యసకాసవ్యాధులగున్న వ్యాధిలక్షణములు కనబడినవెంటనే గుర్తించి చికిత్స చేసినవో తప్పక గణాంకలగునని బోధించుటకు ఆ వ్యాధి నిర్మూలుతుట గట్టిపరచుట మొనరించుటకు సానిటోరియములో చికిత్సచేయు పద్ధతి డాక్టరులకును మంత్రిసానుల (నర్సులు)కును నేర్పుటకు వీరిపుడు మరల హిందూదేశము నకు వచ్చిరి. వ్యాధులకు క్రిమిలే కారణమను సిద్ధాంతము చాల ప్రారబాటని నిరూపించుచు వ్యాసకాసవ్యాధులగుననిచి వీరి టి కలనే ఒకగ్రంథమును వ్రాసిరి.

ప్రభుత్వముల తీర్మానము

రామానంద చట్రగారి ఆమోదము

ప్రభుత్వమునా రికమును చేయబోవు ఋణములకు దేశీయము బాధ్యులు కారని గయలో కాంగ్రెసుసభవారతీర్మానించుట చాల సమంజసముగా నున్నది. దొరతనమువారు ఆదాయమునకు మించినవ్యయము చేయగూడదు. వారు ఋణములు చేసినవో దేశీయము బాధ్యులు కారు అని హెచ్చరించుటకు దేశీయముల సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కలదు. కాంగ్రెసు తీర్మానము పట్టి దింట్లోకిగానే కనబడవచ్చును గాని దానివలన విడిత మైన ప్రజల మనస్థితిని ఉద్బోధించును నితరులకును రాజనీతిజ్ఞులందరును బాగుగా గమనింపదగునని మోడరను రివ్యూకృతికా సంపాదకుడు రామానందచట్రగారిచే ప్రకటించబడిన ప్రకాశి అను సంకల్పనా మాసపత్రికయందు ప్రధానవ్యాసమున వ్రాయబడినది. (హిందూ)

వారిస్టరుగా పనిచేసిన మొదటి స్త్రీ

హాలీనా నార్సెంటును సతిగారు

అండను నగరమున వెనుక కాంగ్రెసు వార్తపత్రికకు సంపాదకురాలిగా నుండిన నార్సెంటును సతి హాలీనాగారికి 1923 నవంబరులో బాక్సెట్ పట్ట మొసంగబడినది. ఈ రి వారములకు ఆనగా దేశంబరు 2 వ తేదీని ఆమె మొదటిసారి యొక కేసులో వాదించుటకు హైకోర్టులో నిలిచెను. ఏప్రిల్ గాని హైకోర్టులో న్యాయవాదిగానిదివర కెన్నడును నిలువలేదు. ఆమెచాలామధుర్యోవాదించినది. ఆమెను విన్నవైతూ సతిజాని అందరును పిలుచుచుందురు. న్యాయస్థానమున కేసుల తెచ్చువారు ముఖ్యముగా వివాహములకు సంబంధించిన కేసులను తెచ్చువారు న్యాయవాదిని వివాహితయై యుండినవో తన రహస్యములను తెలుపుటకు జంకరుగాన నామె నార్సెంటును సతి యనుపేరుతో కోర్టువారికి తెలికను భర్త డాక్టర్ వర్మకును కలవ భార్య తెచ్చినకేసులోనేను హాజరయితిని అమె కారణముగ రెండవ వరుసలోనుండి తేదీనిడిచెను.

చీరాల మ్యునిసిపాలిటీ

అడ్మినిస్ట్రేషన్ రిపోర్టులో చీరాల మ్యునిసిపాలిటీ ఆ క్షరతేదను గోలకును, అనహాయోగ్యమనకును ముడిపెట్టుగా ఆ కాంసిలు సభ్యుడగు పేరాల నాగేశ్వరరావుగారు తమ ఆసక్తిని తెలుపుచు ప్రత్యేక రిపోర్టును వ్రాసియుండిరి. దీనిని కలెక్టరుగారికి పంపుటకు చెరుమనగారి కియ్యబడినది. సభ జరిగిన 48 గంటల తర్వాత రిపోర్టు పంపబడినందున దీనిపై నేచర్య యు దీనికోసనసరములేదని కలెక్టరుగారు ఇందార్యమెంటు ఇచ్చిరి.

సభ 9వ తేదీని మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు జరిగినట్లును 11 తేదీని రాత్రి 9 గంటలకు ఈ ఆసమ్మతి రిపోర్టు చెరుమనగారి నట్లున్న కలెక్టరు ఇండాద్యమెంటునందు గలదు. 11వ తేదీని రాత్రి 10 గంటలకు చెరుమనగారి కలెక్టరున కి రిపోర్టు పంపునట్లు గావించితినియు ఆవాడు చెరుమనగారి కారణము పోలింగు అభీనంగా వెల్లి రాత్రి 8 గంటలకు తిరిగివచ్చుటకు చాలామనకు కారణముగాని. తనలోపమేమియు తేననియు చెరుమనగారి ఆజీరాత్రి 9 గంటలకు తనకు చేరినట్లు ఉదాహరించి 12వ తేదీని కంపి. పరమెంటుగావించెననియు నాగేశ్వర రావుగారు వెలుపుచున్నాడు.

బర్మాహోమయూలు

ఉత్తమగారి తీర్మానము నామోదించుట

అక్టోబరు 2 వ తేదీనకు విశ్వవిద్యన హోమయూలు కంటి హోమయూలే బర్మాదేశమునకుగూడ నియ్యకలెనని అభిలషిత్వా హోమయూలే వార్షికసభలో ఉత్తమాగారు పాదింపగా, నాతీర్మాన మామోదించబడినది.

శాసనసభల బహిష్కరణము

బర్మాలో శిక్ష వేయుట

బర్మాశాసనసభ కభ్యర్థిగా నిలిచినవానికోసమి వోట్ల ని యగూడదని ఒకసభలో తీర్మానము నామోదించినందులకు యాంటి బయోటుచట్టము ప్రకారము వెకోకుమేజిస్ట్రేటు ఒక బాధ్యవ్యాసికి రెండేడ్లు కఠింశిక్షయును మరెముగ్గుకి చెరి ఒక ఏనుకరినశిక్షయును వేసెను.

నేషనల్ డెమోక్రటిక్ పబ్లిషింగు కంపెనీ

వైకంపెనీవారి లిక్విడేటరుచే కంపెనీ ఆస్తిని యెలము వేయబడినది. ఒక కాస్టింగు మెషిను, 4 లిఫ్ట్లైపు యంత్రములు తక్కినలైపు సర్వమును లక్షరూపాయలకు "హిందూస్థాని" పత్రికాధిపతులు కొనిరి.

రంగారంపెని కాలండరులు

కాకినాడయందు ఉన్న రంగారంపెనికా రోక యింగ్లీషు కాలండరును ఒక తెలుగు కాలండరును మా కార్యాలయమునకు పంపిరి. కృతజ్ఞతతో నమస్కరింపిమి.

గాంధీమహాత్ముని మనోగ్ధాని

రాష్ట్రసేవకవత్రిక

ఎరవాడ వెరసాలలో గాంధీమహాత్ము మనోగ్ధానిచే మెలంకరితూ) వ్యధనొందుచున్నాడని బంబాయిలో దేశభావలో ప్రకటించబడుచున్న 'రాష్ట్రసేవ' యనుదినిపత్రిక ప్రకటించినది. (ఆ. వెను)

జీతములేక జనిజేసెద

మహమ్మదాబాద్ రాజాగారి యుదారవాగ్దానము

అక్టోబరు 16:-జేకపు ఆర్థికదరదస్థుల గమనించి సంయుక్తరాష్ట్రమును గొర్నరుగారి యనుమతిని బడసి రాము 1923 నవంబరునంతయు భృత్యముల బుచ్చుకోవడమే సంయుక్తరాష్ట్ర కాంగ్రెసురాజకర్తమునం దుచితముగా చని జేసెద చని మానసియులగు మహమ్మదాబాద్ రాజాగారు వాగ్దానము జేసిరి.

ఇతరవిధముల రాష్ట్రీయవ్యయముల తగ్గించుటకు గొర్నరు గా రాలోచన సజ్జచున్నాడు.

అగ్నిప్రమాదము

కలకత్తా, జనవరి 18:-హాకాయుధులను గురాజ్ బుల్లుగారి గోడవార యంత్రకాల దహింపబడినది. 3 లక్షల రూపాయల నష్టము కలిగినది.

ప్రెస్ బోరుఫమ్మె

ఈసమ్మె అంతమొందినది. కూలీలు పనికి పోయిరి, ఎప్పటి యట్లు లేవులో నమలు జరుగుచున్నది.

100 కి నూరు గుణమైనవి.

మా-పా-యు-నే-సా

ఆను ఔషధమును సేవించుటచే క్రమము తప్పియట చేరుట, బడుటచేయవచ్చు కలుగునోప్పులు మెల అమితముగా పోవుట, మూర్ఛ గడ్డలు మొదలగునవి. పూచీగా కుడుదను గుణమియ్యనివో వైకము వాపనీయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI,

P. O. Kamtaul,

Barhanga R. G. O.

భారతస్త్రీ మహామండల యాజమాన్యముక్రింద హిందూదేశీయచిత్రకళా

ప్రదర్శనముచిత్రకళానికయము

1923 సంవత్సర మార్చి నెలలో జరుగును, (దేశీ వ్యవస్థాపక వాత తెలుపబడును.) ప్రదర్శనమునకు పంపుసామానులన్నియు ఈదిగున చిరునామాకు ఫిబ్రవరి నెలఖరలోగా పంపవలెను. వివరములకు ఈ దిగున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

Mrs. Rukmini Lakshmi, B. A. Joint Secy. Bharata Stri Maha Mandalam Post Box No. 359, Madras.

వావిలకొలను సుబ్బరాయరచిత

ఆంధ్రగ్రంథములు

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకిరామాయణము.---మూడవమార్పు, అముటి కాకతీయము, ప్రథమసంపుటము, వెల ర 4 అ 3 దశసంపుటము. ఈ వెలుఖునకు సిద్ధవును.

శ్రీకృష్ణలీలామృతము:---ఇది యాంధ్ర వాల్మీకి రామాయణమంతటి యద్భుతంధము. నానాపురాణోక్త కృష్ణచరిత్రము, సుమగ్రము, భగవద్గీత, ఉద్ధరితలోకగుననియు, శ్రీకృష్ణ లీలలకు దర్శనమును గలవు. 3 సంపుటములు. ప్రథమసంపుటము 1-12-0, ద్వితీయము 2-4-0, తృతీయము 3-0-0.

శ్రీకృష్ణావతారతత్వము:---875 పుటలు గలవు వెల 2-4-0, ఈ 2, 3, గ్రంథములను ఏకకాలమున గానవారికీ రూ 6-12-0 మాత్రమే. ఒంటిమిట్ట రఘువీరశతకము 0-4-0 బమ్మెర పోతనశతకములు:---వెల 0-14-0.

శ్రీ గామజయముందిరము, తిరువళ్ళిక్కేరి, మదరాసు.

MONEY Making Book. 'Key to fortune' (in Press.) Sent FREE on request agents, and supplies of Patent medicines, Books, Watches, Clocks etc., at cheapest rates. Apply to Pearl & Co Victoria Gardens, Bombay.

ఆంధ్ర పత్రిక

1928-వ సం॥ జనవరి నెల 17-వ తేది

బుధవారము

అహంకారము - ధర్మము

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వ్రాసినది తేలికపాటి అహంకారమును వ్యతిరేకించుట

అహంకారమున కనుకూలముగ గనుపించుచున్నది ధర్మరాధనమున కనుకూలముగ గనుపించుట లేదు. భారతవ్యాధయమును వర్తమాన సమయమున నాకర్షించుచున్న మహద్విషయము స్వరాజ్యము. స్వరాజ్యము గావలయునని భారతీయు లందరును ఘోషించుచున్నారు. నాయకులు వారవలంబించిన సాధనములు సారవిహీనములని యంగీకరించుచు తిరిగి వానినే వట్టుకొని వ్రేలాడవలయునని బోధించుచున్నారు. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు మొదలగువారు చేయుచున్న వాదన లీ సత్యమును విశదము చేయుచున్నవి.

స్వరాజ్యసాధనము

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు స్వరాజ్యసంపాదనము భారతీయుల హస్తమునందు గలదని యంగీకరించుచున్నారు. బ్రిటిషుద్వీపములమీద నాధారపడుట నిరర్థకమని యొప్పుకొనుచున్నారు. ప్రజలయందు ప్రబోధము గలుగవలయునని తెలుపుచున్నారు. ఈ సాధనములను సఫలము చేయుటకు మితవాదపక్షము గలిగిన రెండేడ్లయందును చేసిన పనిని శాస్త్రిగారు గాని వారిపక్షమువారుగాని తెలిపిన ప్రజలకు వారికార్యవిధానము బోధపడియుండును. గలిగిన రెండేడ్లయందును మితవాదనాయకులు పక్షహస్తములందు తమకత్తిని సమర్పించి నిరంకుశత్వమును రక్షించినవిధమును దేశవ్యవహారములు విశదముచేసినవి. ధర్మమూర్తియైన గాంధీజీహాత్ముని బంధనమును నిరసించుటకు శక్తిలేని నాయకులు స్వకత్తిని నమ్మజాలరు. శాసనసభల ప్రయోజనమును మహాత్ముని నిర్బంధము దేశసేవకుల నిర్బంధము విశదముచేసినవి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి స్వామ్యాజ్య పర్యటనము బ్రిటిషు స్వామ్యాజ్య ప్రతిఘ్న భారతస్వామ్యాజ్యదైన్యమును హృదయము చేసినను స్వాభిమానమును పరదేశావలంబన మాకరించినటులు స్వధర్మావలంబన మాకర్షించి యుండలేదు. ఆకర్షించియుండిన దేశమునకు తరణోపాయమును శాస్త్రిగారు తెలిపియుండురు. అసహాయోద్యమమును నుద్యమావలంబనులను నిందించుట మాత్రము శాస్త్రిగారు చూపదగిన స్వరాజ్యసాధనములుగావు. శాస్త్రిగారి యహంకారమునకు నిరసనముతో సంతృప్తిగలుగలేదు. అసహాయోద్యమమును నిర్మూలముచేసి నిరుపయోగమని స్వయముగ గనుగొనిన యాడినయూటన యాడవలయునని బోధించుచు వారి హృదయము నావరించిన యహంకారస్వభావమును విశదము చేయుచున్నారు. బెజంట్ మ్యూగారు ఫిబ్రవరి రెండవ వారమునందు డిల్లీనగరమునందు స్వరాజ్యవిధానమును నిర్ణయించుటకు సభను సమకూర్చుటపెట్టి స్వీయభిమానమును విశదము చేయుచున్నారు. కేవలము తీర్మానములు సాధనములైన ప్రజామోడమును బడసిన జాతీయమహాసభాంగీకృతములయిన తీర్మానములకు లేని శక్తి పదుగురుగూడి చేసిన తీర్మానములకు గలుగజాలదు. స్వరాజ్యసాధనముల విషయమునందును సహంకారమును జూపుటయందు గల యాసక్తి ధర్మనిర్వహణమునందు గనుపడకున్నది. దేశమునందు జాతీయ విద్యార్థిప్రతిష్ఠాపనలు వికసించుచున్నను తన ప్రమేయము లేదని జాతీయ విద్యను నాశనము చేసినటులు నిందారోపణమును జేయుట స్వాభిమానమును విశదముచేయుచున్నది. స్వరాజ్యనిర్వాహోద్యమము 1917 సంవత్సర మహాసభయందు బెజంట్ మ్యూగారి నాయకత్వముక్రిందను ఫలప్రదమై ఇప్పుడు అసహాయోద్యమము భరతఖండమును దైనముపాలు చేసినదట ! బెజంట్ మ్యూగారి విధానమునందు స్వరాజ్యవాసనలు గనుపించిన ప్రజల మెను 917 సంవత్సరం నెల సత్కరించి యుం

దురు. స్వాభిమానమునకును ధర్మనిర్వహణమునకును గల భేదమును ప్రజలు బాగుగ గ్రహించగలిగిరి. ప్రజాహృదయమునం దై దేండ్లయందు గలిగిన పరివర్తమైనను నాయకత్వాభిమానమును నుపశమింపజేయకుండుట శోచనీయము. కాంగ్రెసు-ఖిలాఫత్-స్వరాజ్యపక్షనాయకుల యహంకారభావము గయా కాంగ్రెసునందును తదనంతరమును విశదమైనది. ఈ నాయకులు శాసనసభల ద్వారా ఇప్పుడు చేయుచున్న వారివలెనే స్వరాజ్య విధానమును నారాధింపవచ్చును. ఆ పక్షమువారవలంబించదలచిన సాధనము మహారాష్ట్రనాయకుల సంభాషణలను దేశబంధుదాసుగారు నేషను ట్రిబ్యునును పత్రికాప్రతినిధులకును దెలిపిన భావములును విశదముచేయుచున్నవి. “భారతీయుల జన్మస్మృత్యములకై శాసనసభల పలుపల నుండి కంచును లోపలనుండి పనిచేయుట నా మతము” అని దాసుగారు రంగీకరించుచున్నారు. ఏమియును లేనపుడే ఈ మార్పు గలిగినపుడు సభలయందు బ్రవేశించిన తరువాత నేమి గలుగునో యెవరు తెలుపగలరు ? గయా కాంగ్రెసునందు గూడిన ప్రజాప్రతినిధు లీ మనోతత్వమును గ్రహించియే సభాప్రవేశమును నిషేధించిరి. సభలయందు మక్కువగలవారు ప్రవేశించి కనిజేయవచ్చును. కాని స్వీయాహంకారమే జాతీయధర్మమని భ్రమపడుట యనిష్టదాయకము గాని శుభదాయకము గాదు. నిరంకుశ ప్రభుత్వమున కహంకారమే పరిపాలన సాధనముగ నుండగలదు గాని ధర్మము పరిపాలన సాధనముగ నుండజాలదు. గయా కాంగ్రెసు తీర్మానముల సందర్భమునను అసహాయోద్యమ విషయమై రీడింగు ప్రభువు కలకత్తాయందు జేసిన ప్రసంగము ప్రభుత్వాహంకారమును విశదము చేయుచున్నది. గయా కాంగ్రెసు శాసనోల్లంఘన విషయమునను శాసనసభల విషయమునను అప్పుల విషయమునను చేసిన తీర్మానము అసహాయోద్యమ ధర్మమున కనురూపముగనున్నవి. కలకత్తాయం దామోడింపబడిన ధర్మమార్గమే గయాయం దామోడింపబడినది. అప్పులవిషయమై శాసనసభయందు దెలిపెడి యసమృతభావములే గయా కాంగ్రెసు ప్రతిపాదనము చేసినది. ఆధర్మమార్గము నాయకాహంకారమునకును అధికారాహంకారమునకును నుద్దీపనము గలుగజేసి సమరమునకు పురికొల్పుచున్న విధమును శ్రీనివాసశాస్త్రి బెజంట్ మ్యూ రీడింగు ప్రభువు గారల ప్రసంగములు విశదముచేసినవి. కాంగ్రెసు-ఖిలాఫత్-స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల ప్రసంగములును భావములును పరోక్షముగనైనను కాంగ్రెసు పక్షమునకు బ్రతికూలముగ బరిణమించునని పతిస్థితులు విశదముచేయుచున్నవి. ఈ విషయదశయందు ధర్మనిర్వాహణమును జేయవలసిన భారము కాంగ్రెసుపక్షముమీదగల విధమును దేశపరిస్థితులును గయా కాంగ్రెసు తీర్మానములును విశదము చేయుచున్నవి.

ధర్మ నిర్వహణము

గయా కాంగ్రెసు, స్వరాజ్యసంపాదనమునకు గాంధీమహాత్ముడు నిర్ణయించిన అసహాయోద్యమమే ధర్మసాధనమనిపునః ప్రతిపాదనమును జేసినది. ఆధర్మసాధనమునకు స్వయంసహాయము దుఃఖానుభవము దౌర్జన్యరాహిత్యము మూలాధారములుగ నున్నవి. ఈసాధనముల ననుష్ఠించుటయందు గల సాధక బాధకములను గతసంవత్సరానుభవము దేశమునకు విశదము చేసినది. గతసంవత్సరము భరతఖండమునం దవలంబించబడిన నిర్బంధవిధానమును ప్రజల దుఃఖానుభవశలమును ప్రపంచమునకు ధర్మ విజయమార్గమును విశదముచేసినది. గాంధీమహా

తుడు, దేశబంధుదాన, దేశభక్తి వేంకటప్పయ్య మొదలగు ౨౧౦౦౦ దేశసేవకులు చేసిన యాత్రి సమర్పణము ధర్మవిజయమును స్థాపించి స్వరాజ్య సాధనమును నిర్ణయించినది. గతసంవత్సరమునందు గలిగిన ధర్మవిజయమును గాపాడుటకు గయాకాంగ్రెసునం దసహాయోద్యమవిధానము తిరిగి ప్రతి పత్తిపబడినది. ఆ ప్రతిపాదనములు కార్యరూప మును దాల్చుటకు దేశమంతయును పాటుపడవల సిన సమయమువచ్చినది. కాంతినినికులను జేర్చుట యందును స్వరాజ్యనిధిని వహించేయుటయందును నితర పనులను నిర్వహించుటయందును కాంగ్రెసుప్రచార కులు నిర్బంధముల ననుభవించుట తధ్యము. నాయకుల నిందాతిరస్కారములును అధికారుల ధిక్కారములును భావి సంరంభమునకు సూచనలుగ నున్నవి. అహంకార ప్రేరేతులై నాయకులును సభికారులును నేమిచేసి నను సహాయోద్యమమార్గము ననుష్ఠింపవలసిన భారము కాంగ్రెసు ప్రచారకులమీదను గలదు. అహంకారాయుధము గలుగజేయగల సంతోభ మును నైరాంధ్రుడు దుర్జయును మన యనుభవ మును విశదము చేయుచున్నది. ధర్మమునకు గల ప్రభావ మహంకారమునకు గలుగజాలదు. గాంధీ మహాత్ముని ధర్మశీలమునకు గలిగిన మహావిజ య మధికారాహంకారమునకు గలుగలేదు. గత సంవత్సరమున కంటె నెక్కుడగ నీయేడును సభికారుల దృష్టి అసహాయోద్యమము పట్లను ప్రస రింపగలదు. మితవాదులును హోమురాలు పక్ష మునాతును, కాంగ్రెసు-ఖిలాఫత్-స్వరాజ్యపక్షము వారును నేమార్గవలంబించినను సభికారు లే నిర్బంధ విధానమును బూసినను కాంగ్రెసు నాయకులును ప్రచారకులును ప్రజలును ననుష్ఠింపవలసిన ధర్మ మును కాంగ్రెసు ప్రతిపాదించినది. ఆ ప్రతిపాదన ముల మార్గము నవలంబించి విఘ్నపరంపరల నతి క్రమించి భారతీయులు ధర్మవిజయమును బడయుటకు దేశము నందంతటను మహాసంకల్పమును జేసి కృతార్థులగుటకు వెంటనే కార్యదీక్షను వహించు దురుగాత!

వ్యయమును తగ్గించుట :

బెంగాలు వ్యయములు

బెంగాలు ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుట కెట్టి మార్గముల నవలంబింపవలయునో యోచించు టకు, విచారణసంఘముకటి నెలకొల్పి బడెను. ఈ సంఘమువారు తమరిపోర్టునందు, పెక్కుమార్గ ములను సూచించిరి. తమ సూచనల వలన 16,509,710 రూపాయల వ్యయము తగ్గుననియు, 3142000 రూపాయల రాబడి హెచ్చుననియు, విరూపాంచరి.ముందుగనొక మంత్రిని ఒక కార్యనిర్వాహక సభ్యుని, ఎన్నికలయిన పిమ్మట మరెయొక కార్యనిర్వాహక సభ్యుని దీనివేయవలయునని వీరు సూచించిరి. కొశమునందు డబ్బులేనపుడు, మంత్రులు జేయదగిన పని ఏముండును? అందుచేమంత్రుల సంఖ్యను దగ్గించిన కలిగెడి నష్టముండజోదు. పోలీసుశాఖకింద 34 లక్షలను, విద్యకింద 30 లక్షలను తగ్గింపవచ్చునని, వీరియుద్దేశము. విద్యకింద పనిచేసే డిరిగెడి తనిఖీదార్ల ననేకులను వీరు తగ్గింప నిశ్చయించిరి. శాసనసభలో డిప్యూటీ ప్రెసిడెంట్ కు జీతముకొరలేదనిరి. సభ్యులకు ప్రక్షుల సంఖ్యను తగ్గింపవలయుననిరి. గవర్నరుగారి బాడీ గార్డులు దీనివేయవలయుననిరి. పరిశ్రమలకు జేసెడి సహాయముపుడు అంతగ లేదనియు, చిన్నపరిశ్రమలకు

కొంచెము సలహానిచ్చిన జాలుననియు, వీరు దెలిపిరి. చెన్నరాష్ట్రమునందు, పరిశ్రమల సహాయ పుచ్చుమును నార్బాటముగ నిర్మించినను, ఫలిత మింతియేయగును. డబ్బులేని తరుణమున, పరిశ్రమల మృతిగారయినను వారికెట్టిసహాయము జేయ గలరు? భారతీయుల కిప్పటికన్న నెక్కుడుగ ఉన్న తో ద్యోగములను ప్రసాదించిన, ఖర్చుదగ్గునని ఈ కమిటీ వారి కాశగలదు గాని, సివిలు సర్వీసునందును పోలీసు సర్వీసునందును ఈ పద్ధతి త్వరలో కొనసాగదని వీరు దలంచుచున్నారు. ఉన్న ప్రతిబంధకమంతయు నక్కడనే గలదు. ఉన్నతోద్యోగములను యూరపీయుల కిచ్చుట మానుకొననంతవరకు, సివిలుఖర్చు తగ్గుటకు మార్గములేదు. ఇతర విషయములలో నేమి తగ్గించిన ప్రయోజనముండును? న్యాయశాఖలో మాత్రము భారతీయుల నెక్కుడుగ నియమింప వీలుగలదని, వీరు తలచుచున్నారు. పలుకాఖలలో యూరపీయులు చాలకాలమువరకు అవసరమని వీరియభిప్రాయము. సర్వీసులో యూరపీయులు యుద్యోగుల జీతములను తగ్గించుటకు వీరికిష్టములేకున్నను, భారతీయుల నీయుద్యోగములలోనికి దీసికొనుటకు ప్రస్తుతమిచ్చుచున్నంత వేతనము లక్కరలేదని వీరి యుద్దేశము. యూరపీయుల కిచ్చెడి జీతములో, భారతీయునికి మూడింట రెండు వంతులు జీతములుండిన చాలునని వీరియుద్దేశము. మంత్రులకును, కార్యనిర్వాహక సభ్యులకును గూడ, ఈ రీతిన జీతములను తగ్గింపవలయునని వీరు సిఫార్సుజేయుచున్నారు. సర్వీసులో, జేరని యుద్యోగుల జీతములనికనుతగ్గింపవలయుననివీరితలంపు. గవర్నమెంటు సెలవుల సంఖ్యను తగ్గింపవలయుననియు, ప్రభుత్వమువాళ్లు వేషవిలో కొండలకు బోవుట మానుకొనవలయుననియు, ప్రయాణపు ఖర్చుములను తగ్గింపవలయుననియు వీరుకోరుచున్నారు. కొందరు అఫీసర్లకు మాత్రము ఖర్చుములధికము గావలయునట. ఈవిధేదమేలనో? బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి సూచనల నంతవరకంగీకరింతురో చూడవలయును. మద్రాసులోనివిషయమై కదలిక ఏమాత్రము కనుపించుటలేదు. ఇక్కడిమంత్రులుగాని, కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగాని, సంయుక్తరాష్ట్రములలోవలె ఇతరులకు మార్గముజూపరా? కలకత్తా హైకోర్టులోగూడ వ్యయమును తగ్గించుటకొక కమిటీ కూడినది. సంయుక్తరాష్ట్రముల కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు మహమ్మదాబాదు రాజగారు 1923 సంవత్సరమున వేతనము గైకొనకుండ పనిజేయుట కంగీకరింపరట. మద్రాసు అధికారు లీతరుణమున ఎటుల మెలగెదరో చూడవలయును.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు విల్లు :

సర్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారు

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు విల్లు లోపభూయిష్టముగ నున్నదని తెలిపినవారు అసభికారులు మాత్రమే గారు. ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యులును, మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు వైసు ఛాన్సలరుగ బనిచేసినవారునగు, సర్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారుపైతము చిదంబరంములోని క్రీమినాథీ కళాశాలలో నుపన్యసించుచు, ఈ చట్టపులోపములను పేర్కొనిరి. తగినధనముండి ఇప్పటి విశ్వవిద్యాలయమునే అభివృద్ధిజేసిన, పాత్రోగారు తలపెట్టిన బోధనా, శాస్త్రమ విశ్వవిద్యాలయము సిద్ధించెడిదనియు, ప్రధానపట్టణేతర కళాశాలల కిది ఏమాత్రము ప్రతికూలముగ నుండెడిదిగాదనియు, సూచించిరి. నూతన నిర్మాణమువలన, విశ్వవిద్యాలయమున బోధనపద్ధతి యభివృద్ధిజెందునను నమ్మ

కము అయ్యంగారికి కలుగలేదు. క్రొత్త చట్టము వలన, పట్టణేతరకళాశాలలు విశ్వవిద్యాలయ జీవితమున పాల్గొనెడి హక్కును పోగొట్టుకొనును. విశ్వవిద్యాలయసంఘమునందు, ఈకళాశాలలకెంత ప్రాతినిధ్యమున్నను, నిజమగులాభము కలుగదని, శ్రీనివాసయ్యంగారి దృఢవిశ్వాసము. కళాశాలలిట్టి క్షీణదశలోనికిబోవుటకు, తామంగీకరించెదరాయని, అయ్యంగారుసభ్యులనుప్రశ్నించిరి. పాత్రోగారివిల్లు నంబలిలోపములు స్పష్టములుగ నున్నవి. సుప్రసిద్ధ విద్వాంసులగు డి. బి. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారును, అనుభవజ్ఞులగు డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు, చింతలపాటి నరసింహరాజు, ఆమంచర్ల కృష్ణారావుగారును, మరి యనేకులును వీనిని తేటపరచిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారుపుడు తమ యభిప్రాయమును అసందిగ్ధముగ దెలిపిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారిఆదర్శము ఉన్నతము. మినాక్షీకళాశాల వంటి కళాశాలలో, ప్రాచ్యవిజ్ఞానము పూర్ణవికాసము గాంచునటుల కృషిజరుగవలయునని, వారు దలచుచున్నారు. పాశ్చాత్యవిజ్ఞానమును గ్రహింపవలయుననిన, పాశ్చాత్యదేశములలో ననేక కళాశాలలు గలవు. ప్రాచ్యవిజ్ఞానమును పరులు గ్రహించుటకు, ఒక్క విశ్వభారతిగాక అనేక విశ్వభారతులు దేశమునందన్ని భాగములలోను నెలకొనవలెనని, వీరు హెచ్చరించిరి. మాతృభాష వైనను, సంస్కృతభాషవైనను ప్రత్యేక శ్రద్ధవహింపుడని, అయ్యంగారు మినాక్షీకళాశాలాధికారులను గోరిరి. ప్రస్తుత కరిపాలనా పరిస్థితులలో, అయ్యంగారి యాశయములు నెరవేరుటకు విశేషావకాశము లేదనుట, నిశ్చయము.

ప్రశ్నోత్తరములు : నిజము బయల్పడుట

సామ్రాజ్య శాసనసభలో నడుగబడిన ప్రశ్నలను, అందు కీయబడిన జవాబులను పరికింపవచ్చును. స్వపరిపాలన తీర్మానము విషయమై ఇండియా రాజ్యాంగమంత్రిగారు దెలిపిన యభిప్రాయము, తమకు జేరెనని ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. దీనిని 24వ తేదిన ప్రచురించెదరని తెలియుచున్నది. ఈ తీర్మానమును ఉన్నదున్నటుల ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పైకి బంపిరట. అంతయగాని, శాసనసభ్యుల యభిప్రాయమును బలపరుచుచు ఎట్టి తేఖను వీరు పంపియుండలేదట. స్వపరిపాలనాశయము గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వము వారెంత మూకీభావము వహించుచున్నారో గనుగొనవచ్చును. ఇండియను మెడికలు సర్వీసులో ముప్పదిమంది యూరపీయులను క్రొత్తగ నియమించుటకు, ప్రభుత్వమువారు దలపెట్టినమాట నిజమేనని, పలికిరి. అయిదు సంవత్సరములయిన పిమ్మట, వీరు ఉపకారవేతనము బడయగలరట. రానుబోను ప్రయాణపు ఖర్చు లీయబడును. అయిదు వత్సరములయిన పిమ్మట, వేయిరూపాయలు శారవభృతి వీరి కీయబడును. యూరపీయులను ప్రోత్సహింపదుట కిట్టి యనుకూలముగు షరతుల నేర్పరుపవలసి వచ్చెనట. ఈ ఖర్చునంతను హిందూదేశమే భరింపవలయును. ఈ యుద్యోగులు మంత్రుల క్రిందపనిజేయవలయుగద. అయినను, క్రొత్త నియామకముల విషయమై మంత్రులతో నసలే యోచింపలేదని ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. సంస్కరణములక్రింద, మంత్రులలంకార విగ్రహములని దెలుపుటకు వేరు నిదర్శనమేమి గావలయును? ఒక మూల డబ్బులేదనియు, వ్యయము తగ్గవలయుననియు ఘోషించుచుందురు. వేరొకమూల ప్రభుత్వమువారిట్టి విపరీతపు ఖర్చులను క్రొత్తగ తలపెట్టుచుందురు. యూరపీయుల విషయము వచ్చినపుడు మాత్రము, వ్యయమును గూర్చి యాలోచనయే యుండదు.

విశేష వార్తలు

రూరజిల్లా నింకను ఆక్రమించుట

జర్మనులు విజృంభియుట

రాక్షసిబాగు విషయమై తగాయిదా

ప్రతిజ్ఞాను నచ్చు ననుకొనుట

గనుల పనివార్డు అదనముగ

పనిచేయ నిరాకరించుట

వాత్సల్యమునకు విరోధభావమును ప్రకటించుట

రూరజిల్లాలో మరీకొంత ఆక్రమణ జరుగుట

అమితభయము గలుగుట

లండన్, జనవరి 15:—రాత్రి 9-55 టైములకొక విశేష బెల్లనుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాము:—రూర జిల్లాను మరీకొంతను ఆక్రమించుకొనుటచే అమితభయము గల్గెను. మార్కుధర ఉన్నటుండి ఒకేమాట జడిపోవుటచే జర్మనులు విశ్రమించిరి అందరితోడను మొత్తముమీద రాయబారములను జరుపుటకు జర్మనులు సంసిద్ధులగుటకు కారణమైనది ఈ విషయము వాత్సల్యమునకు విరోధభావమును ప్రకటించుట, మోకాటాకోగారు తమ విభాగమును విప్పవచ్చునని తెలియజేయుట వని ప్రజలందరూ గొరుచున్నారు. ఈసాధు ప్రజల కేమియు తోచక కొట్టుకొనుచున్నారు. ఒక వారి లెక్క, కనబడుటలేదు. ప్రాంతవాసులను, మరీకొంతను కొను బెల్లను కనుపులను జూపిచ్చు, రింపవలె ననుచున్నారు. వానాటికి నెంబివారివేరే తలపెట్టిన వారికి కంటక కాగ నున్నది. వానాటికి ప్రతిమిషము వినులపడుచున్నాడు.

మ్యూనిసిల్ షిర్ షిర్ మిగిలినాటము

మ్యూనిసిపల్ షిర్ మిగిలినాటము విశేష బెల్లను తెలియజేయుచున్నాడు. తరుచుగాను ప్రాంతవాసులను ఆక్రమించు కొన్న వారు తెలియజేసిన, వారు పిచ్చులయి ధూరి మగు తోరాటము జరిగెడి. సాఫీకవారులు, (కోమలు, వారి హతమార్చుటకు తమ విభాగమును తెలిపుచు ప్రజలు అరచిరి. యూదుల కిచ్చిచ్చు ప్రభుత్వము తెలియజేయడ దనుభావములను గావించిరి ఆధిపతి కడకును ప్రాంత బెల్లను సామ్రాజ్యవారక నున్నదిగాని రిచ్చిన ప్రభావములేదు.

పరాసులు ప్రతికూలము బూనవలెను

జర్మనులు ఇంకను మరీకొంత విషయములందు అపరాధులైయు నప్రతికూలమువారు మరీకొంతవారును నిశ్చయించిచేరే పరాసులు తెలియను రూరజిల్లానుండి జర్మనీకి రాక్షసిబాగు బట్టాదా జేయబడజేసెనని.

పరాసులు దార్మణ్యముమీది కేగుట

రాక్షసిబాగు పరాసుల ఆజ్ఞాపారము బట్టాదా జేయబడి జర్మనులెరిగియు తెలియజేయుటకు తక్షణము తమ సేవలను దాపురుదుమీద కేగలెనని ఉత్తరపు జేమను. జేటి సాయంత్రములను కర్మములు కర్మ, హట్టింక, కరక, హిక్ రివిజిబుల్ల కర్మంగాక, బోటాపురకర్మ స్థాపించుట వని తెలియజేయబడెను.

పరాసులు బోకమును ఆక్రమించుకొనిన రూరను వాయవారా రూరముగ తెలియజేయచున్నాడు.

జర్మనులు ప్రభుత్వం కొత్త కర్మ విషయము నప్రతికూలమువారు ప్రకటించుట జర్మనులు నప్రతికూలమును కర్మ ప్రభురూపముగ నీను నిక కర్మించి విషయమును 18 తేదిని గూడా సంభుమువారికి తెలియజేయవలెనని సాయంత్రము గారు బోగారికి ఉత్తరపుజేసిరి.

అప్పుడు సాయంత్రము గూర్చి పట్టుదల బూపబడును. వివిధములను వ్యయము దగ్గు మార్గము కనుపించును. ప్రవాళి ప్రాయమున కనుకూలముగ, వ్యయము కొన సాగెడి మార్గము గోచరింపదు. ఇట్టి సందర్భములలో స్వరాజ్యము సంతర్పరలో సంపాదించిన కంటమెలని, విడితమగును.

జర్మనులు మొండిపట్టును పట్టుట

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

పార్లమెంట్, జనవరి 15:—పార్లమెంటు సభికి భిన్నముగ పరాసులు రూరజిల్లా నాక్రమించుకొనుటచే నప్రతికూలములను సగదురూపకమును, ముఖ్యముగను ఇచ్చుట అమితభయమును జర్మను ప్రభుత్వమువారు తమ యంత్రకర్మమును నప్రతికూల సంభుమువారికి తెలియజేసిరి.

పరాసులు రూరను ఆక్రమించుకొనుట జర్మనుల స్వాతంత్ర్యమును భంగపరుచుట యని తెలియజేసి 1500 అధికారులు జర్మను గనులసంభుమువారు పరాసులపై పరాసులకర్మము భాగించిరి. అధికారులు భాగోత్రముగ సుభక్తినించిరి. సభవారందరూ ఈ యంత్రకర్మమును హామీనిచ్చిరి.

పరాసులపై రాళ్ల వర్షము

రూరజిల్లాలో ఒక ప్రభుత్వములందు, అచట పరాసులు ప్రజలందరినీ బాధిపై రాళ్లను గురిపించిరి. గాయములు తగులలేదు గాని జర్మను బోరిను మావరింపెడెంబును కడించెదమనిరి.

జర్మనులు విజృంభియుట

బెర్లిన్, జనవరి 15:—పరాసులు, బెర్లిన్ నుండి బెల్లను నిచ్చుట వాత్సల్యము రాక్షసిబాగును నప్రతికూలము రాక్షసిబాగు యంత్రకర్మము రాక్షసిబాగు కమిషనరులు ఉత్తరపు జేసిరి. జర్మను లెట్టు విగించుటచే పరాసులు ప్రతికూలము లీసి కొందునని అనుకొనుచున్నాడు.

అటగంట ప్రభుత్వము

ఎస్సెస్, జనవరి 15:—పరాసులు రూరను ఆక్రమించుకొనినను కొరమును బాధులై పనివార్డు అటగంట సమ్మె కట్టిరి. అట్టితేనే జరిగిపోయెడి. పరాసు కిరము కావల జనులు గుంపులుగాడి పరాసులయెడ ప్రతికూలభావమును వాసిరి. కాంతికి భంగము గలుగలేదు.

బెర్లిన్లోగూడ ప్రజలు తమ అసమ్మతిని పరాసులపట్ల జూపిరి. అట్టితేనే పోలికువారు వీరిని కలిమిచేసిరి. జర్మను రాజవిన్నాములు 10 రింగులవారమును నిరాకరిం జేయుటచే పిచ్చు కర్మప్రతి.

బెర్లిన్లో నున్న మిగిలినవారి కమిషనరులట్లు తమ అయ్యమును బాధులై ప్రజలు ప్రయత్నించ పోలికుదకము నివారింపెను.

పరాసులు ఆక్రమించుకొన్న ప్రజలములందున్న గనుల పనివార్డు అదనముగ పనిచేయవలెనని ఎస్సెస్నుండి వార్షికోకంబివార్ తెలుపుచున్నది.

ఇంకొక ప్రాంతికి తీరపు

ఎస్సెస్, జనవరి 15:—భాగవద్భాగములపై కన్నును ప్రాంతిసేవలు ఈయవలెను. సభలు జరుగుటకు మూడు రోజులకు పూర్వముచూడక సభ సేర్పాటుజేయవలెను, సభలు, కాలమును తెలియజేయవలెను. సమ్మెలను గట్టగారు యూనిఫాము దుస్తును ధరించినవారు ఈ సభల నూరే రారు. అన్ని గాకానులందు అనులలోనున్న భరలను తెలియజేయుచు ఉట్టిలను ప్రకాశకట్టలెను. ఆక్రమణగాని ప్రజలముండి ఆక్రమించు కొనబడిన ప్రజలములోనికి జర్మనులెరిగిలు పోరారు.

ఆక్రమణను బెంచుటకు గారణము

పార్లమెంట్, జనవరి 15:—జర్మను ప్రభుత్వమువారి బెల్ల రిచ్చే మారులో ప్రాంతివారికి చిక్కులు గలుగుటకు కారణములు. నప్రతికూలములెరిచ్చి రాక్షసిబాగును బట్టాదా జేసిన గనులపనివార్డు దర్శియమని బెర్లిన్ ప్రభుత్వము వారు తెలియజేయుటచే ప్రాంతివారు రెండ్ర ప్రజలము అక్రమించుకొనబడినవిచ్చు. ఈ ప్రజలములో బోకము, రిచ్చింక, హిక్, హట్టింక (గూడలులు) గలవు. రాక్షసిబాగుపై పరాసులు పన్నును నిధించి కనుకజేసి అసమ్మతి రాక్షసిబాగుకీచ్చెదగ. ఇదివరకపుడే ఆక్రమించుకొనబడిన ప్రజలములందు పన్నును విధించిన బాలుకు. అందుచేతనే రెండ్ర ప్రజలము అక్రమించుకొనబడిన పన్ను.

ఈ ప్రజలములో మొదటి ప్రజలములందు తయారైన బాగుకంటె రెండోరలు ఎక్కువబాగు లభించును.

రాక్షసిబాగు బట్టాదా

తగాదా తర్వరలోనే రావచ్చును

ఎస్సెస్, జనవరి 15:—నిన్నటిదినము అంతర్భుక్తము డిలి ఇంజనీరుల సమావేశమై రాక్షసిబాగువిషయమై జర్మనులు ఇంకను అపరాధులనే తెలియజేయుచున్నది అంకొనుచున్నాడు జర్మనులకు ఇంకను ఉత్తిడిన కలంకజేయవలెనని రూర కొనుచున్నాడు.

రాక్షసిబాగు ప్రభుత్వము పరాసులు మామూలుగా రాక్షసిబాగును కొనుకొనువారివలెనే భావించబడుదునని జర్మనులవాదము. పరాసులపై నో గనులకీచ్చెడిసామ్యు జేరములకును పని భిక్షులకును సరిపోవలె ననుచున్నాడు. గనులు బాగును ఉత్తి జేయుటకు అడ్డుతెగడ జేయవలె ననిరి. నేడు ఈ విషయమై నిర్ధారణ జేసెనని. తర్వరలోనే తగాదా కలంకజేయవలెననిచున్నాడు.

రాక్షసిబాగు బట్టాదా జేసినందులకు పరాసులుబంగారు వాణిముల నిచ్చెదరనువార్ అసర్మముని ఎస్సెస్నుండి త.తి తెలుపుచున్నది.

నప్రతికూలపు భిక్షులనిమిత్తము రాక్షసిబాగుపై నిధించిన పన్ను తూపకముగ నియమమునై ముప్పుకత్తిక నూదించుచున్నది.

రాక్షసిబాగు ప్రజలము ఆక్రమించుకొనబడుటచే గనుల అంతరిమాదను పన్ను నిధించబడెను. రూర ప్రజలములో తయారైన బాగు అంతరిమాదను మిక్రమంతరికి పన్నును నిధించెదర

నప్రతికూలసంభుమువారు 15 వ తేదీని సమావేశము కాలెను. 16 తేదీని సమావేశమగును. జర్మనులు నప్రతికూలముల నియమని నిరాకరించుటచే ఏమిచేయవలెనని వీరు ఇంకను పరిహారము చేయలేదు.

గనుల అటగంటలకు తమ యభిప్రాయమును మార్చుకొననివో రాక్షసిబాగుగనులను జర్మనులే పనిచేయవలె నని పరాసులు బెర్లిన్ నుండి నిశ్చయించుకొనిరి.

పరాసులచర్య

పార్లమెంట్, జనవరి 15:—జర్మనులు రాక్షసిబాగు నీను మనుటచే నైక కాసము ప్రకాశము రాబట్టుటకు పరాసులు నిశ్చయించిరి.

రూరజిల్లానుండి రాక్షసిబాగును గొంపోవుబండకు కడలకండ జేసిరి. ఇతర ప్రజలములకు బోతుటకు సంసిద్ధిముగనున్న బాగు ప్రాంతము బెర్లిన్ నుండి జేరములకు తరలబడి. ది.

పోయిన మూడుమాసములందు రాక్షసిబాగు నూడ జన్నును కనుకజేయలేదని కనుగొనిరి. అందుచే వస్తునిర్మాతలకు మామూలుభారలకంటె నూటికి 40 కంటె తక్కువబాగును కొనుచున్నా రని పరిశీలనసంభుమువారు తెలియజేసిరి.

జర్మనుల దురుద్దేశ్యము

హార్డింగ్ ప్రభుని యభిప్రాయము

లీజ్, అర్ధరాత్రి జనవరి 15:—పార్లమెంటు సభి ప్రకారము జర్మనులు ప్రతివిషయములోను జూసిన దురుద్దేశ్యములను మనము అంగీకరించితిమి ప్రపంచము తప్పనిప్రాయమును కనుటకవకాశ మిచ్చురాకు. ప్రాంతివారు రూరను ఆక్రమించుకొనుటచే గల్గు చిక్కులను సరిగా ఎవరును అలోచించితిరాయని ప్రశ్న జయముజేరవచ్చును. ఏదెట్లును పరాసు ప్రభుత్వము వారు ప్రత్యేకకర్మము అవలంబించిరి. ఇది చాల విచారకరమై సంగతి. అనునను మిక్రమంతరికి అన్యోన్యము నభాగము గల్గె ననుకొనరదు. గ్రేటుబ్రిటను, ప్రాంతివారు కలిసి షిర్ మిగిలినాటముండి విజయులై తక్కువకొనెరి. అన్యోన్యమైత్రితో ప్రగర్తించిరి. అట్టికరి మరల వీరిని విడదీయుటకు ప్రయత్నింపరాదు.

మేమెల్ తిరుగబాటు

పట్టణములోపలి భాగమును ఆక్రమించుకొనుట

బెర్లిన్ జనవరి 15:—రీథానియా నైకులు అయధ పాటులై మరళింగులతో పట్టణములో ప్రజలందరి లోకలిభాగమును ఆక్రమించుకొనిరి. కాని కొంతభాగము ఇంకను ప్రాంతి వారిచేతులలోనే యున్నది.

తీగలేని దూరప్రవణయత్నము

అట్లాటికు సముద్రముగూడా 8200 మైళ్లవరకు తీగలేని దూరప్రవణయత్నమువ్వారా తెగవార్లను బంపిరి. ఇదివరకు ఒక్కొక్కమాటయు, అంతెను బంపబడుచుండెడి. ఇప్పుడు పెద్దవాక్యములై వంపబడినవి. తర్వరలోనే మరీకొంత పరిశోధనలు బయలుదేరి యభివృద్ధిబొందుగాక యని మార్కోని గారు తెలియజేసిరి.

తీగ లేకుండ దూరప్రవణయత్నములకు ఉత్తరలండను నుండి న్యూయార్కువరకు జనుకరముగ వ్యాప్తమైనవి. అమెరికనులు తీగలేని దూరప్రవణయత్నములకముగ నే ప్రభుత్వ తరమిచ్చిరి.

తెండ్రలో ఇంగ్లాండునుండి అప్రీలియాకును దోమని యనులకును దూరప్రవణయత్నమువ్వారా తీగలేకనే మట్లాడుటకు పిలువని మార్కోనిగారు తెలియజేసిరి.

జర్మనుమార్కు మరీ తగ్గిపోయినది. ఒక్క పానుడే 650000 మార్కులీ య కలెను. ప్రాంతి ప్రాంతముడ తగ్గిపోయినది.

రోమనాశని:—వెంకటేశ్వరము 4 నిమిషములలో రా
జ్యము. శరీరము కంఠము. మచ్చపడదు. వెలదీర్చి. నూ. 0-30.
అయ్యున్నది కేటనము, పెద్దాపురము, గోదావరి జా

5 కుటుంబాలు గల సీసా 1-1 అబ్బాలు 0-12-0 మాత్రమే.
అమ్మతాండనం డిపో, బొంబాయి లేక, మదరాసు.

మేడనాళ్ళు దానడ,

(శ్రీ) చెన్నపురి ఆయుర్వేద ప్రచారిణీసభ:—
ఈ సభ 5 వ సాంవత్సరిక సమావేశము చెన్నపురి ఆయుర్వేద
కళాకాలభవనమున (41 హరిజురొడు పునువేట) 1923 సం
త్సరము జనవరి 20 వ తేదీని సాయంకాలము జరుగును. ధైర్య
వల : బోధన సంతకృతశక్తులను సభ్యులు పరిశీలించవలెను. అది
తిరునియోజనము జరుగును.

ప్రభుత్వము	20 ఏళ్లు	అందుకు పాత	రూ 88.00
పట్టా	18	పట్టా	రూ 75.00
అవుట్ పుట్టు	20 ఏళ్లు		రూ 90.00

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR
1923 RADHA - KRISHNA 1923

నుందర మైన శ్రీ రాధా కృష్ణుల ఉపయోగమైన
అ మృతాంజనము కృష్ణులండురు

విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నది మా యేజంట్లవద్దకూడా దొరకును

కృష్ణాంధ్ర పేరి 1-8 0-4-0

వి. వి. ఉత్సాహ సహా 0-0-0

వంటనె | వాస్తుకొనవలయును.

అన్యతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబయి.

ప్రార్థనలను జూరి గెజిట్టుచుంటే

మదరాసు ఇర్రీ గేషనుబిల్డు

ఉదేశముల యొక్కయు

కారణములయొక్కయు వివరము.

గర్భవతి శ్రీమతి.

(3) క మిషనరీయంపు నిబంధనలందొక చెప్పబడినవిన్నవ
వదిమితులు, చాలామట్టుకు నాంబాయి అట్టయొక్క 31 వ షెడ్యూల్
కును బాగా అట్టయొక్క 3 నుండి 19 వరకుగల షెడ్యూల్లను
ఆధారముగా గణించియున్నది. కాని (ఎ), (బి), (సి), (కె) అను
అక్షరములగునగుతులు గలినవాటిని గురించి ప్రత్యేకముగా
చెప్పబడియున్నది. నీటిలో పెంచబడిన (ఎ) అనునది, నీటి
తారువలను పెంపుజేసినపుడు వాటికింద ప్రారంభపు వీర్యాలు
లు ఎట్లుబడునో యావదలెడి కొంతవరకు తాత్కాలికముగ
జేయబడి అట్లు ప్రయత్నముచేసి యాచివరకు మార్పులను
యెప్పుట్లు కవలదునపుడు వాటిని మాన్యుటకును అభివృద్ధిచేయు
టకును ఎన్నుకనీయగలంకచేయుటకై, ఉద్దేశించబడినది. అనెడి
పూర్వకాలందొక కొత్తగా నిర్మిత పారిశుధ్యములకు భూమియొక్క
జ్ఞానములు నీటిగుంపుకా విధనకుడైన చేయబడుచుండుటకై
వట్టసమర్థమైన వాక్కులు పెంటనే పొందుటకు అనువోలి
విచ్చినయెడల వైవిధ్యములు మాన్యుట చేయుటకు అభివృద్ధిచేయు
టకుండుచుండును. (బి) గురుతులు లదానిలో చెప్పియున్న
వదిమితి (మిషనరీయంపు), మనకాను రెవిన్యూయొద్దొకకొండు
ప్రాసియించుచును సత్కారములెక్కలలో "మరు" గా రెవిన్యూ
వరు చేయబడియున్న భూమినుండి నీటిగుంపుకా తీసివేయుట
నపుడు మిషనరీయొద్దనుకై నావాచేయుటకు అప్పు గలంక
యున్నది. 1909 వ సంవత్సరపు బిల్లులో నుండియుండు (సి)
గురుకు గలది ఈ కిందిమాటలు ఎన్నుకనీయబడినవియుండెను

“తేదా ఏదని నీటి పారుదలవల్కును మనమృతుచేయక,
తేదా ఫలవంతముగా చేయక గవ్యమెంటువారు తప్పిపోయి
పండువులన”

“ఈ ప్రాంతానికి దానియందలి మాటలను బట్టి యొక్కన
సామాన్యముగా నున్నదనియు అవివమును గురించిన ఏమాదనగా
ని నవదు క్షణముయొక్క మొదటిభాగమును బట్టి అతావక్యక
మనినవి, అది సాధారణమున చట్టముయొక్క అర్థమును నూత
నాధిమననిన్ని ఈ కారణములను బట్టి 1911 వ సంవత్సరపు
డిసెంబరు 1 వనకు పేరుబడినది.

అట్లు పదివిన్నపములకు గల కారణము నిర్మూలనమైనది కాదు. గతవ్యవస్థను వారు నీటి పారుదల వ్యవస్థను నిర్మించుచుగా గుర్రపింజరలవలన పనిలేదని న్యాయస్థానములచే తీర్పు చెప్పబడింది. (20 మ. లా. జ. 869) ఇది ఒక చుట్టయందు చట్టములో సంబంధించిన స్టేటుమెంటు. కలహారపు శ్రద్ధచేలై దానాలలో పనియుండు రెవిన్యూ అఫీసరులు యాచి పడుచుకొనుట తీసి ఈవిల్లులలో ఉంచుట అవశ్యమని తలచుట తీసి. ఏప్రిల్, 1909 సంవత్సరపు విల్లులందరిలో ఈవిల్లులను మరల ఉంచబడింది.

(బి) గురుకుల పరిమితి బేస్పయిట వారణ మేమనెన
 పిందుమట్టి కిన్నిందుకు కలలు నవ్వును యింత జుట్టి ఇందవా
 వరకుం అసాధ్యమైయున్నది.

49 నాటి రీతి బరహి కల వ్రాసిన పరివారమును
కొరకైన వాచాల నిమిత్తము అవలంబించుటనైన చర్యను నిష్క
రించుచున్నది. ఏటా రీతి వ్రాసిన ఇతరులను ఏర్పడెనున్న
వాక్కుల కొరకు పరివారముతో సంబంధించినది. బరహి
మాదిరి. అనుకరించు రీతి వ్రాసిన నిష్కరించు బరహి నీటి సరఫరా
చేయుటకయిన వాక్కు మామూలుగా పరివారమును ఇచ్చుటకు
అనుచుంచుచున్నది.

12. 9 వ ఆధ్యాత్మికము అభిసరముయములందు కృష్ణ
మన, సామానులను, సంపాదించుటతో సంతులించివినది.

విశ్వంధరప్రభుత్వం సుబాధించిన 1852 వ సంవత్సరపు
1 వ మదరాసు జిల్లేయొక్క చాక్టరులు కొంతమంది సంస్కృత
అధ్యాపకులు. వారి విబంధనలు 1879 వ సంవత్సరపు 7 వ సం
వరకు చాలియి ఆఫ్ఫైయిర్స్, 1905 వ సంవత్సరపు 2 వ
సంవత్సరపు ఆఫ్ఫైయిర్స్ యొక్క యొక్క మేజిస్ట్రేట్ నకు సమించి ఉన్న వ్రా
సినవి. వాటియొక్క మూలముగా మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వము విప్
లయ కొరకైనా, ఇప్పటికి వనిత వారి నిర్వహణ రద్దుచేయబడి
నది.

16. 10 వ. శతాబ్దమునకు ముడి పురుషులతో సంబంధించి, ఆనాడయిన చట్టము 1888 వ సంవత్సరపు 1 వట్ట 6 వ క్లెక్కులలో ఇవ్వబడు తుచును. వానియందు అది అనంతరముగా ప్రాయశఃపర్యాయము. ఆ చట్టము యొక్క ఎక్కువ ప్రార్థనయిన నిబంధనలు చేయవలెనని 1888 వ సంవత్సరములలో ఇవ్వబడుచున్న ప్రార్థనయినది. 1870 వ సంవత్సరములలో మొదట ఇరిగేషను వ్యవస్థలను బోర్డు కంట్రోలర్ ఆమెనుబాదు కొత్తగా చట్టము ప్రాయశఃపర్యాయము చేసి విల్లును రాయవలెనని, అది రెనియ్య బోర్డువారికి రిఫర చేయవలెను. చట్టము చేయవలెనని నియమమును బోర్డువారు ఆమె దించి గాని ఆమెయనుమతి గవర్నమెంటువారు కొత్తగా కొన్ని ప్రార్థనలను. 1879 వ సంవత్సరమును ఫామిలీ మను తాలాబు ఇరిగేషను నలు కమిటీవారు చట్టము రాయ చేయవలెనని మరల నొక్క చేసిరి. వారి అభిప్రాయము ఫామిలీ కమిషను వారు ప్రార్థనగా యిండాను చేసిరి. రెనియ్యబోర్డు ఒక విల్లును రిఫరయవలెనని ఒక కమిటీ నియమించుచు. నదరు విల్లు 1882 వ సంవత్సరమును గవర్నమెంటువారికి పంపుకోబడి గాననిర్యాజనభయందు ప్రవేశించి కలెక్టు కమిటీవారికి రిఫర చేయవలెను. గాని 1884 వ సంవత్సరము మొదట ఇరిగేషను వ్యవస్థల సంరక్షణ కొత్తగా చట్టము లభించినచే ఒక కారణమును బట్టి ఆమె నియమించిన విల్లు ఇట్లా యిందుకోబడును. రెనియ్యబోర్డు వారు నిర్వహణగా చేయవలెనని ముఖ్యమైన కారణముగా, వాటి స్వభావమును బట్టి పరస్పరము సంబంధించిన అంశములు చేసినచేతల ఎక్కువ హానికరముగా ముట్టివచ్చిన చేయవలెనని రెనియ్యబోర్డు ఫామిలీ కమిషను చే గవర్నమెంటు వారిచే గాని వేరే ఎవరి చేతగాని చట్టమును బోర్డువారికి ఇవ్వబడు పరస్పరము అట్టి విధమున నమించుచు నదిని బట్టి విధానగా నదరు విల్లును రాయించుకోవలెనని కారణము చాలింత కారణముగా బడచాలను. 1901-1908 వ ఇరిగేషను కమిషనువారు తమ మరల ప్రార్థనలలో రెన్ని దానికంటె ఎక్కువ సంవత్సరమును ఒక చట్టమును చేయవలెనని వ్యభిముగా వాదింపలేక కలెక్టులకు ఈ నియమమునుగించి నిర్యాజనముచేయుచు చట్టము ముడిపురుషుల ప్రతి ప్రకారము భయముగా చేయించుటకు కాలవనిచ్చి, అది సురక్షితముగా ననిచ్చి సామాన్యముగా వారందరును అభిప్రాయపడిరి.

ప్రస్తుత కట్టుబాటుయొక్క ముఖ్యమైన లోపము లేదనగా
 తుడిచివేయవలసినవి నిర్బంధముగా చేయించుకోగలయుటకు పూర్వ
 కు రికాజు వసాత్త చేయవలసియున్నది. తుడిచివేయవలసినవి
 కావలసియుండు ఇన్ఫ్రామను కనుల స్వభావము విశేషముగా
 చెప్పియుండలేదు. తుడిచివేయవలసిన చేతుల తప్పించుటకు
 నిబంధించియుండు కట్టుబాటుయొక్క పన్ను చాలినంతగా లేదు.
 చెల్లింపవలసియుండు ప్రైవేటులు పంచాయతీవారు నిర్ణయించవలసి
 యున్నది. రాబట్టుకొడిన ప్రైవేటులు ప్రత్యేకమైన విశేష ఫం
 డ్లకు బోధపడియున్నది. పనిచేయుటకు జవాబుదారీగా నుండు
 ముడిపూర్వము భూమి భూమిలో, అనుభవవారంతో అనే విష
 యము నిర్ణయించవలసినవియున్నది. పెన్ను (తీర్పు) చెల్లించుట
 మూలముగా తుడిచివేయవలసినవియున్నవి. గురించి
 స్పష్టత కంటే ఎక్కువ (గా)ములు సంబంధించియుండు
 సభ్యులు, అ (గా)ములు జవనలో ఎంతెంత భాగములు చేయ
 వలెనో కానితో సంబంధించిన తగాదాలను తీర్చుకొనియుట
 గుర్తించిన్ని నిబంధన తీసివేయవలసి. పెన్ను విధించు విషయ
 మే 1901-1902 వ సంవత్సరము కమిషనరీవారు ఈక్రింది విధము
 గా ప్రాసెస్ తుడిచివేయవలసినవి ప్రత్యేక పనిచేయవలసినవి లోకము గల
 ర్వులునుకాదు కృషిచేసినవలసినవి లేదా సంబంధించిన జనులచే
 కొరవడినవలసినవి ప్రాసెస్ పెన్ను విధించుటకు కావలసినవి
 నును కలుగ చేయవలసినవి మొదలగువిషయాలు.

కరుణకు లేకా చిక్షణల సమానమునకు, పూర్వ కుంచాయ
 లేకా సెన్సు ద్రవ్యములను పరిపాలించియుండల ఎక్కువ లాభ
 కరముగా నుండుననిన్ని ఎట్లులేనను జట్టి ఏ స్థాయిలకు కాస
 నమునందు నిరాశన ప్రవర్తననిన్ని కూడ చేయ కలయున్నాము.

17. 11 వ ఆధ్యాత్మికము నీటిపాదుల పంచాయతీలను
బోర్డులను గురించినది. ఇంతవరకు పూర్వము చెప్పబడినట్లు, ఈ
కాన్ఫరెన్స్ లోనే కలెక్టరులలో నుండి మరమ్మత్తుపద్ధతి కృత్రి
కరముగా సాగుటలేదు. గ్రామములలో కరుణించుటయు, పూ
స్వాములూ కర్షకులను దుండెడుయు, రయతులలో పరస్పర
సాహాయ్యము లేకుండుటయు, 1858 వ సంవత్సరపు మదరాసు
కలెక్టరీ లీబురు లిట్ట క్రింది కార్యక్రమము కష్టసాధ్యముగా
నుండుటయు, ఇదిలో పమనకు ముఖ్య కారణములు.

విజ్ఞాన విప్లవము చేయునట్లు ఆర్యుడు సవరించుట వీనికొక్క
పరిహారము. పంచాయతీ పద్ధతిని అభివృద్ధి చేయుట మరియు
పరిహారమనే తలంపబడినది. 1901-1908 వర్షాల్లోగనుక కమిషను
చే శిశువర్జిన్లు రివాజుగా చేయబడుననుట బహుశా విధిం
పబడదగు సెన్సుకు పరిపాలించుటకు తృప్తికరమైనమార్గము కం
చాయతీల మూలముగానుండును.

నీతినింపక మాను శ్రమవిస్మృతులైన, చెడతలకును కాలు
కలకును వివాహకాశేయము మరమ్మతులను జనువు నివయమైన నివా
ధింతులకును ఇల్లిగోడను వివాదములను తీర్మానింతులకును
ఎన్ పూర్వము (శ్రమవిధానము లేని) పంచాయితీలు ఇదివర
ప్లానింపబడివి. అట్టి సంఘముల తీర్మానములకు కానన వి
మిచ్చినందుచేత, వాని యధికారము మిగుల వృద్ధిజెందును. ఇ
గోడను పంచాయితీలకు కాననాధికార మిచ్చుటయే (గ్రంథ
లిఖితము) ఈ దేశము.

ఈ బిల్లు నడువవలసి, (హాటింగుపడిన నిటిపాఠశాల వర్క్సు
విషయములలో) అనగా 1 వ క్లాజానుబట్టి స్కూల్స్ ను కమి-
జీషన్ వర్క్సు విషయములలో రయిటవారి కాని స్కూల్స్ కు
లలో మోడల్ గా నడువ వుంచామనీలను స్థాపించవచ్చును.

71 వ క్లాజ్ వందాయతల నిర్వాహమును గురించినిది. వందాయతల వీరిపాదల వర్తమాను సంగతియందు యందు ప్రయోజనముల భూమి అనుభవదారులచేను వారి నందియును మొదల ఎత్తన చేయవలెనను. దీని యుద్దేశమును, క్లాజ్, సామకార్లు వగైరాలను మినహాయించుటయే. భూమి అనుభవదారు, ఆ భూమియందు గ్రామమును కాపురముచేయును. తన భవదారు. కాపురముచే తీరతన నే యర్హత వారి విషయములలో నిర్బంధముగా కోరుటలేదు. ఎంతచేసినా, ఒక గ్రామమునందు భూములు ఇరుగు పొరుగు నుండు గ్రామమునందు కాపురముచే సాగుచేయవలెను. సాధారణముగా, తన భవదారు (తనలివేయబడిన) గ్రామముల సంఘంలో ఇట్టినితి తప్పకయుండును.

77 వ క్లాజ్, ఇర్రిగేమను చెరువు సరిహద్దు భాగవరముగా, సాధారణముగా 'అయ్యకట్టు' అని చెప్పబడి కట్టలను కట్టి వైపుటపు నీటిని నిలువయుండు కొనుటను విషయములతో సంబంధించిది. కొన్ని ప్రదేశములలో యాకీరు ఎత్తువ గానుండుటలేద, దీని నివారించుటకు చర్యలుచేయవలెనను. ఇర్రిగేమను కట్టలను నీటి సరఫరా కాలిగి పోవును. ఈ క్లాజ్ విధించినట్టి కట్టలను కొత్తగాదు. నీళ్లు ఆటంకపరచు నట్టి అచారము ఏమిన్ని లేనప్పుడు, ఒక ఎత్తులలో ఒక ఇర్రిగేమను తొలగి గర్భములోకితీ మెరకముగల రయితు, వర్షపునీటిని తన సాగుచేసిమిత్తు నిలుచేసేనుటలే తన భూమి మీద కట్టలచేసి చెరువుకు వర్షపునీరు పారకుండ చేయవలెను. హక్కుకలిగియుండెదన విషయము ఇ. లా. 81, 41 మదరాసు 640 లో అంగీకరింపబడినది. దీనియొక్క శాస్త్రమునైన వ్యాప్తి యే సైనికాంతము. కాని అతేసింపబడిన 'అయ్యకట్టు' ఏవియో వాటిని నిర్ణయించదు కొంచెము కష్టము. గామములే దానిని బాగా నిర్ణయించలేనవారు, గనుక, ఇట్టివిషయములను గురించి కృపారించుటకు వందాయతల వారికి వదిలివేయవలెను ఉద్దేశించబడినది.

19. 12 వ అధ్యాయము విచారణాధికారము చర్య-నీటితో సంబంధించినది.

ఏదేని ప్రదేశము, నీటిపారుదల లేదా దెయిలేకయున్నది. పరిహరణమునకు వానాలుకాకుండ వేరేవానాలు విచారించుటకొరకు సాధారణమైన నీటిని కొద్దుటకుగా మెచ్చలు ప్రైవ్యాటును నిర్ణయించుటకై నిబంధించబడినది. ఇర్రిగేమను కట్టల నిర్వహణమునకు జవాబుదారులైన అధికారులు చేయునట్టి కృషి వుత్తరపు విషయమునకుగానె వ్యాప్తియు సాగించదు ఇప్పుటి కాలముందు వాడుకయైనది. అట్టి కేసులకు శాస్త్రము స్థానముల కాలము వ్యయము కలుదేగాక, ఎవరి యుత్తరపును గురించి వివాదముకలెనో అట్టి అధికారము గూడ క్షయమగుచున్నది. వారు నీటిని శాస్త్రములలో క్రొవారులు అనుచున్నాడు. అవ్యాజ్యములలో మునుపటి కొద్దునండి జిల్లా జడ్జికోర్టును కొన్ని సమయములలో హోదాను అప్పీలు తరచు చేయుచున్నది. అది అనేక సంవత్సరములు తప్పకుండ సాగుచు వేయుంటుంది. కడపకు పరస్పర వివాదములైనట్టియో అసాధ్యమైనట్టియో తీర్పులకు ఎడమిచ్చుచున్నది. అట్టి దీర్ఘకాలపు వ్యాజ్యములు, పల్లెను ప్రయోజనములకు భంగకరముగా నుండుటయే కాక వాటివలన కలిగెలాభమునకు మించిన ఎత్తుకట్టలకు పాల్పెరు తగులుచున్నది. నీటిపారుదలతో సంబంధించిన విషయములనుండి పుట్టు వివాదములలో ప్రత్యేకమైన క్లాజ్ ము కాకలని యున్నది. ఇది సాధారణమైన క్లాజ్ ఉన్నట్లు మనము తలక గూడదు. శాస్త్రముసంబంధమైన సంకేతముల మీద ఆధారపడబడిన ఎట్టివాడ ప్రతివాదములు పరిష్కరింపబడ గలవు. నీటిపారుదల విషయములలో మంచియనుభవముగల ఒక ప్రత్యేకమైన ప్రైవ్యాటును సంబంధించిన అన్ని పార్టీలకును అత్యంతలాభకరము. అట్టి విషయములనుండి పుట్టు వివాదములన్నీటిని తక్షణమేయును, భర్తసిద్ధాంతముల ననుసరించియును వారు తీర్పుచేప్పగునని నమ్ముచున్నాము. ఇకముందు ఏర్పడబోవు ఒక మక్కువ విషయమై వానాలుపరకమక్కువ సంబంధములలో అట్టి ప్రైవ్యాటును అత్యంత ఉపయోగము. తదనుసాముగా లోకము గవర్నమెంటువారు ఉచితమున తలచునపుడు ఒక ప్రత్యేకమైన ప్రైవ్యాటును ఏర్పాటుచేయుటకై ఈజిల్లు నిబంధించుచున్నది. చట్టము విషయమైన చిట్కలు సంభవించునపుడు, ప్రైవ్యాటును హోదాను ఆ విషయమును తెలుపుకొనుటకు వారికి అధికారము కలగజేయబడియున్నది.

88 వ క్లాజ్, లోకలుగన్న మెంటు వారికిగాని, ఏమనిషికో మనుష్యులకో గాని ఏ అధికారముగాని, బిల్లు కలగజేయు ఏ అధికారములైనను చెలాయించకుండ చేయవలెను.

నియోజ్యోద్యవారు ఇన్ జంక్షను బోర్డునుగాడదని నిశ్చయించుచున్నది. నీటిని కొద్దు విచారణాధికారము ఈ ప్రకారముగా లోబరుపబడిన లామునియమువలన నీటిపారుదల వర్తమాను కాటినుండి నీటిసరఫరాను క్రమబద్ధమునకు సాధనమునకు ముగిసుటకునూ వారి యధికారములను చెలాయించుటలో ఇర్రిగేమను అధిగన్న ఇబ్బంది తరచుబడదు.

19. 13 వ అధ్యాయము నేరములను గురించియును కేసులను గురించియును చెప్పుచున్నది. ఎత్తువసానికరములైన నేరములకు ఎత్తువ అధికమైన జుల్మానాకలెను ఏర్పడుచుటకు అది బాంబాయి అట్టను ఉద్దేశపూర్వకముగానే అనుకరించుచున్నది.

అట్ట ననుసరించిన నేరమును విచారించు మాజిస్ట్రేటు హానితొందిన మనుష్యులకు పరిహారమును ఇచ్చుటకును నీటిపారుదల వనరులగాని మురుగునీటి వనరులగాని చేయబడిన హాని చక్కలగుటకు ప్రయత్నములు చేయవలెనను ఆయనకు 93, 94 వ క్లాజ్ విషయ కలగజేయుచున్నది.

నీటిపారుదల అధికారమును ప్రత్యేకముగా ఏర్పరుపబడిన ఇతర మనుష్యులను చూచుచుండగా చేయబడిన పెద్ద నేరముల విషయములలో నేరములను పట్టుకొని అధికారములను వారికి 95 వ క్లాజ్ ఇచ్చుచున్నది.

20. 14 వ అధ్యాయమును ఉప నిబంధనలున్నవి. 97 వ క్లాజ్ ఒక ఎత్తులలో ప్రైవ్యాటుకట్టల విషయములలో పని నిర్బంధముగా చేయించుచున్నది విశదము చేయుచున్నది.

99 వ క్లాజ్ నుబట్టి, విధులనుచేయుటకు అధికారము, సాంబంధమున్నది.

కె. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు
1922 వ సం॥ డిసెంబరు 7 వ తేది

శ్రీమల్లి కేశ్వరాలయము:— చెన్నపురి మార్కెట్ కేట రిగి కట్టిపెట్టి నుండు శ్రీమల్లి కేశ్వరాలయమునకు శ్రీమల్లి కేశ్వరాలయమున అరుదని మూపురు నాయనారలు నవిన ముగా స్థాపించబడుటకై యీ 1922 వ సం॥ జనవరి నెల 17 తేదికి సరియగు దుండుభివాను సంవత్సరము లైకల 5 వ తేది గురువారమునండి 9 వ తేది సోమవారమునకు హోమాదులు జరుగుటకును. ఆ సోమవారము ఉదయమున 5-30 గంటలకు స్వయం మకరలగ్నమున చల్లికేశ్వర స్వామిని శ్రీమల్లి కేశ్వరాలయమున అరుదని మూపురు నాయనారలకును మహామంథాధిపేక్షము జరుగును. ఆదేశాంతి 7 గంటలకు వైన పంచమాస్త్రము వానావారు ధ్వలయిండు అరుదని మూపురు నాయనారల దర్శించు వైభవము జరుగును.

గుమస్తాలు - సూపర్వైజర్లు

కావలెను
శ్రీశైలయ్య(కొల) సొకర్వము (నిమిత్తము) చందానూనా చేయుటకును, మారాజమండ్రి లాటరీ కనూలుచేయుటకును < మస్తాలు సూపర్వైజర్లు కావలెను. రూల్సుకాగితములు వలయావారు ఒక అలా చీటి పండిన పంపబడును.

*** **

క్రొత్తవిశేషము-ఉచితము

శ్రీశైలపర్వతము (మహాపుణ్యక్షేత్రమునందు గల మహామహిమల మూలకల (దివ్యావధము) వలన సమస్తవ్యాఘ్రుల మహిమలు అభిప్రాయత్రకాంకితయారుచేయబడిన మండలముల కేటలగును పంపుచున్నాము.

ఒక అలా పోస్టుబిల్లి పంపినవానికి యాదిగద ప్రసక్తములలో నొకటి ఉచితముగ పంపబడును.

- 1 లఘుకళహావిధి. ఇందు 88 పూజలు ఉపకాములు ఉండును, 2 శ్రీశైల సంకల్పము, 3 శ్రీశైల మజలీ, 4 శ్రీశైల భ్రమరాంబపాటలు, 5 శ్రీశైలభ్రమరాంబాశీకము, 6 శ్రీశైల మల్లేశ్వరశీకం, 7 శ్రీశైల శ్రేత్రమహాత్మ్యము, 8 శ్రీగౌతమీపుత్తూరు మహాత్మ్యము, 9 శ్రీశైలక్షేత్ర రిపర్టు, 10 శ్రీశైల స్థలపాఠ్యములు, అచ్చలూనున్నవి 11 విభూతిమహాత్మ్యము, 12 గుర్రాక్షమహాత్మ్యము, 13 పంచాక్షరీ మహాత్మ్యము, 14 భాషాసాధము. 15 మంగళహారతులు ప్రాప్తయింతురు:—

చాగంటి వీరమల్లికార్జునింగం అయ్యనారు,
శ్రీశైలము మార్కాపురపోస్టు, కర్నూలుజిల్లా.
ప్రాంచి అధిను:—తెలుగు, కృష్ణాజిల్లా.

నోటీసు

మాచర్ల రామన్నకంపెనీలో వాటాదారుల గను కమిషన్ ఏజంట్లుగను బాంబాయి, దాని బ్రాంచిలు పోలాపూరు, మద్రాసు, మధుర మొదలగు జాగాలలో వ్యాపారము నడుపుచుండిన (1) గునిశెట్టి రాజలింగము, (2) చీకటిమల్లి సంగయ్య (3) పెద్దలక్ష్మయ్య మొదలగువారు 1922 సంవత్సరము డిసెంబరు నెల 21 వ తేదీనుండి వ్యాపారము చాలించుకొననట్లు యిందుమూలముగా అందరికిని తెలియజేయడమైనది. పైన తెలుపబడిన కంపెనీ యింకముందు మాచర్ల రామన్న శివచిదంబరయ్య కంపెనీ అనుపేరుతో బాంబాయిలో మాత్రము వ్యాపారమును సాగించును. ఈజిగువ చేత్రాలు చేసిన వారు ఒక్కచే సదరు కంపెనీకి సంపూర్ణాధికారము గల యజమానుడు, ఆయన కృష్ణయ్య గారి కుమారుడైన పెద్దలక్ష్మయ్య గారికి జనరల్ పవరిచ్చి తన తరపున పైన తెలుపబడిన బాంబాయిలో నుండు తన కంపెనీకి ఏజంట్లుగాను, మేనేజరుగానుండి వ్యాపారమును సాగించుటకు వారిని ఏర్పరచియున్నారు.

పైన తెలుపబడిన రాజలింగము, సంగయ్య మొదలగు వారిలో బాంబాయిలో గాని, మరి యే యితర స్థలములలోగాని ఎవరైనను పైన తెలుపబడిన పేరుతో యేలాటి వ్యాపారము చేసినను వారి పూచీపైననే చేసుకొనునట్లు యిందుమూలముగా తెలుసుకొనవలెను.

మాచర్ల శివచిదంబరయ్య

మాచర్ల రామన్న కుమారుడు,

నోటీసు

జనవరి 12 తేది శుక్రవారం, ఆంధ్రప్రదేశ్ 6 ఆరవపేజీలో మాచర్ల రామన్నకంపెనీని గురించి వేసిన నోటీసును రద్దుచేయడమయినది. ఆసానే యీ దిగువప్రకారం ప్రకటన చేయడమయినది.

మద్రాసు టంకసాలపీడిలోను, మధురలోను, మాచర్ల రామన్నకంపెనీ అనుపేరుతో వ్యాపారం నడుపుచుండిన వాటాదారులు 20-12-22 తేదీన సదరు ఫరములలో వారికి వుండేయావత్తునాక్కులు మాచర్ల రామన్నగారి కుమారుడు అయిన శివచితంబరయ్యగారికి వదలివేసి క్రమమయిన దస్తావేజు వ్రాసియిచ్చినారనిన్ని అటదర్శిలా 21-12-22 తేదీన మద్రాసులోని నె 392 రు మింటస్రీటు యిల్లున్నా నె 47 రు పెరుమాళ్ల మొదలిట్రిటు యిల్లున్నా సదరు రెండు యిండ్లుమాత్రం ఈజిగువ సంతకంచేసిన శివచితంబరయ్య పుంచుకొని మిగత చీకటిమల్లి సంగయ్యగారికి మధుర మద్రాసుఫరంలకు సంబంధించిన సామానులున్నా సదరు ఫరంలలో రావలసిన బాకీలు వసూలుచేసుకొని ఇవ్వవలసిన బాకీలు ఇచ్చుకొని అందుల లాభనష్టములు ఆయనయే భరించేలాగున 10,000 రూపాయలకు విక్రయించి ఆవిక్రయ ఆస్తి లెక్కబుక్కులు వగైరాలు యావత్తు సదరు చీకటిమల్లి సంగయ్యగారికి పూర్తిగా వశపరచివేయడమయినది. గనుక సదరు ఫరంలకు యివ్వవలసిన రావసిన బాకీలకు చీకటిమల్లి సంగయ్య బాధ్యుడేగాని నాకు యెవ్విధమయినజోక్యము లేదని తెలుసుకోవలెను.

మాచర్ల శివచిదంబరయ్య

కవితావిలాసమున వెలకుదొరకు గ్రంథములు

శ్రీ పీఠికాపుర సంస్థాన విద్యుత్ప్రవీణులును, వివిధావధాన ధురీణులునై పేరొంది కీర్తి కేసులైన బ్రహ్మశ్రీ దేవులకల్లి సుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడినవి.

1. మహేంద్రవిజయము:—ఇందు మహేంద్రుడు వామను సహాయమున చరిత్రకవత్తిని జయించిన కథ మనోహరములైన కృతావర్ణములతో సుతమూర్తిగా వర్ణింపబడినది. ఇందలి స్వర్ణవర్ణనము, ఋతువర్ణనము వామను ఘట్టమున జదివి తీరవలయును. దీనికి చిత్రలహరిగల మనోజ్ఞముగల వ్రాయబడిన పీఠికాగూడగలదు. సాధారణమైనది 0-12-0. కాకిలోరు 1.

2. రామరాయవిలాసము:—ఇది యొక యుద్ధమగ్రంథము. ఇందలి కవిత్యము కడుంగడు సరసముగను మృదుకముగను వెలయుచుండును. అధునాతన గ్రంథములలో దీనికి సరికచ్చు గ్రంథములు మిక్కిలి కరువుక. సాధారణమైనది 0-8-0 కాకిలోరు 0-10-0.

3. రామచంద్రోపాఖ్యానము:—ఇది వారణాసి వేంకటేశ్వర కవి ప్రణీతమగు నాతా క్యానముల గ్రంథము శ్రీమదామాత్యము ననుసరించి మొదటియాణుకాంతులందలి కథయు నంతవరకునుగ వర్ణింపబడినది. శైలి ధారాళముగ నున్నది. సాధారణమైనది 0-12-0 కాకిలోరు 1-0-0.

4. భద్రాపరిణయము:—ఇది శ్రీ కృష్ణ కల్యాణాద్యనేక గ్రంథములు రచించి వన్నె తెచ్చిన అలమరాజు ముద్రామూర్తి కవిగారిచే రచింపబడినది ఈయన విరచించిన గ్రంథములన్ని నది తోమికి శ్రీ పీఠికాపురాధిపతులను గీర్తికేసులైన శ్రీ గంగాధర రామరాయశాస్త్రి వారిచే వృత్తికొందబడినది. ప్రస్తుతకథలకు శ్రీ సూర్యరాయ బహద్దరవారి యాజ్ఞానము సరించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణవంశ మల్లయ్య కాస్తులివారిచే వ్రాయబడిన మనోధీనియును చక్కని వ్యాఖ్యానముతో నొప్పియున్నది. సాధారణమైనది 1-4-0.

5. ఆంధ్రసూత్రభాష్యము:—ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి యాజ్ఞానసారముగ బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వంశమల్లయ్య కాస్తులివారిచే మూలముసారముగను మనోధీనుగను దొంగిలించి దెమ్మి నైజాన జక్కగ వ్రాసిన భాగములుగ ముద్రింపబడిన 1898 పేజీలగుల గొప్ప గ్రంథము. ఒక్కొక్కభాగము 2-8-0 మొత్తముగ వ్రాసిన భాగములు నొకసారి కొనవారికి 8-0-0 లు మాత్రమే.

6. ప్రభావతీప్రద్యుమ్నము:—ఇది పింగళి మారనాధ్యనిచే రచింపబడినది. గ్రంథపాక స్త్యము లోకవిదికమే. ఇది శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారి వెలపురకారము పూర్వపథుల ననుసరించి ముద్ద్రముగ వ్రాయించి బ్రహ్మశ్రీ పురాణ వంశమల్లయ్య కాస్తులివారిచే ఘన టీకవ్రాయించి దెమ్మి నైజాన శైవరు కలులు కాగిరిములమిక జక్కగ ముద్రింపించి కాకిలోరులకు చేయింపబడినది 1-4-0.

N. B. వై గ్రంథములన్నియు వాగ్గ్రంథ యుపయోగమునకు శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారు విశేష ధనవ్యయమున శుద్ధముగ నచ్చాల్పించి కట్టవలెలకు లభించునట్లేర్పాటుచేయించిరి. కావున నింత ముద్రములయందు దొరకుచున్నవి. లేకున్న నింతకు రెండు రెట్లు మూల్యమిచ్చివను నిట్టి పరిశుద్ధకథలు దొరకుట దుర్లభము. ఈపుస్తకముల కన్నింటికి రేపాల భిక్షులు వగైరాలు కొనువారే భరించవలయును. గ్రంథములు వలయువారి క్రిందివిలాసము:కు వ్రాసిన గ్రంథములు లభించును.

ఒలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు కవితావిలాసము పీఠాపురము, గోదావరిజిల్లా.

తయారైనది!

త్వరపడుడు!!

సాక్షి మూడవ భాగము

మేలైన అట్టబైండు వెల 1-8-0 మాత్రమే

సాక్షి మొదటి భాగం 2-0-0 కొద్ది ప్రతులు

సాక్షి రెండవ భాగం 2-0-0 మాత్రమే కలవు

వలయువారు:- పానుగంటి రాజారావు పీఠాపురం, గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

శుద్ధస్వదేశి బెంగులూరు - మేలు పట్టుచీరలు

జరిగెచీరలు, కిరీటలు, రిబబు, రహళ్లు, దాడీలు, పాదళ్లు, సాదాబాకట్టుగుడ్డలు, గొనుగడ్డలు మొదలగునవి పురమాడిగా మేలురకం కట్టతో చిలకపచ్చ, కనుపుపచ్చ, ఎలుపు, రోహ, ఆకాశవర్ణం, ఆరంజిరంగు, మేఘవర్ణం, కాశీరంగు, నవలీరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి ఆర్థమేరకు మేరకు రయారచేసి పంపెదము.

చాయకు గ్యారంటీ:- ఒకసారి ఆర్థమయిచ్చినవారు తక్షణ ఎక్కడును మాకే ఆర్థమునుపంపుదురు.

వికరములకు తొదిగిన విలాసముగను వ్రాయవలెను. మాకం సుబ్బరాయశాస్త్రి అందు బ్రదర్,

పోస్టు కాట్సు వెంటరు రెం. పట్టుబలి తర్తకలు, చాక్, బెంగులూరు సిటి.

గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము

అన్ని పాపులయందును దొరకగలది

అమృతాంజనం డిపో, బొంబయి లేక మదరాసు!

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-888) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యోగ కృష్ణమా స్థలాభువము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంగళాశ్రుతము, భూతకైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చిట్టతేక తమా సాలు విచిత్రవిదోదయములు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయమనచేయుట, ముమిడిచెట్టును పుట్టించుట, కీడుతో సమాధియగుట, కరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిట్టుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పోత్తము తెలుగుభాషలో అతి కులభమైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్తముగా మేల్క జేయగలరని గ్యారంటీ యుచ్చుచున్నాము. దీనివెల రూ 4-0-0. రత్నకళాశాల, పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగతికి గువానగా నుండును. కాక జాలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిక అనంతముగా నుండుటయేగాక, అక్షరము, వాయువు, జలము, ఇంద్రము, సున్నపాఠము, కగ్గ, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు విషజ్వరములు, నీటివోషములు, పండ్లనోపులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది వ్యవాయోధమునలె పనిజేయును. వేలకొలిది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851) 200 మాత్రల సీసా 1-కి రు 0-4-0; డబ్బా సీసాలు రు. 2-8-0 చి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రు 0-6-0. పి. పి. అంధు కో. ఆయుర్వేదశుభాజం, పెరిచేపి, పెల్లూరుజిల్లా

సరస్వతి

పై పేరుతో 1923 జనవరినెల కడపటినుండి యొక మాసపత్రిక ప్రకటిత మగును. అమృతములును, వ్రాసినములును, నగు వాంఛ గ్రంథ ములును, అట్టివే (తెలుగు టీకతో) కొన్ని వైద్య, సాహిత్యాది వివిధవిషయములు గల సంస్కృతగ్రంథములును, వాఙ్మయ, సాహిత్య, చరిత్ర, విషయములం దక్షులగు వ్యాసములును నందు ప్రకటితములగును. దెమ్మి నైజాన వెలకు 40-48 పుటల చొప్పున నుండును. చందా సంవత్సరముకు రూ 4-0-0 మాత్రమే. ప్రథమ సంవిత్లో నీ క్రిందివిషయము లుండగలవు:- (1) నాసికతోపాఖ్యానము:- కర్త శ్రీరాధుని నుండి దుగ్గడ (2) ఉత్పలారాధ్య చరిత్రము:- తెనాలి రామలింగకవి పొందు రంగమాచార్యుల కర్త! (3) చాతుర్య:- భోజమహారాజు. (సంస్కృతము తెల్లటికతో) (4) బ్రాహ్మ దొరగారియత్తరము లు. (5) అవధాన కల్పతర:- (తెలుగుచనము) (6) ఇదిగాక శ్రీ కె. వి. లక్ష్మణరావుగారు, ప్రభాకరశాస్త్రిగారువ్రాసిన, వ్యాసములుండును. వలయువారి క్రింది ఆదేశమునకు వ్రాయదగును నరసింహపురాధిపతి, మత్స్యాల, కష్టజిల్లా.

మలయచందనము

గనేరియా అను తెగకొరకమునకు తోకాము కథ్యము లేదు. పిడిగారితో వని లేదు. ఎలుపు, తొలుపు, కచ్చు, అను మామ విధముల గె X రో X ము ను మామ. పొటలలో మామము. శ్రీల మునుగ వ్యాధులకు మన ఇది కాకొకము. (251) డబ్బు 11 వెల 2-4-1 గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

బైండుచేయబడిన, స్త్రీల పాటలు.

1 భాగము 800 పేజీలు	రు	1-0-0
2 భాగము 272 పేజీలు	రు	1-0-0
3 భాగము 280 పేజీలు	రు	1-0-0
కాకిమజిలీలు. 1 భాగము 488 పే.		1-8-0

(369) 72 పేజీల కేటలాగు ఉచితము. నంబూనాణి మద్రాసురకాల, ఏలూరు కృష్ణజిల్లా

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును మరలుతము చేయుట యందు కేరెన్సిక గాంచినది ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనను తపాలాధికారి ఉచితముగా పంపబడును. విలాసము పి. డి. సావంత్ నం 144 పనపవాడి, బొంబాయి

Printed and Published by the K. Nagarwara Rao, Editor at the Andrapolaka Power Press, 6 & 7 Yashwanth Chetty Street, MADRAS.